

Nuuksion kansallispuiston kävijätutkimus 2009–2010

Aino von Boehm
Metsähallitus
Etelä-Suomen luontopalvelut
aino.vonboehm@metsa.fi

Översättning: Tmi Pimma Åhman

Kansikuva: Talvinen Nuuksio houkuttelee retkelle.
Kuva: Jarkko Jyrhämä

© Metsähallitus 2010

ISSN 1235-8983
ISBN 978-952-446-831-2 (pdf)

Nuuksion kansallispuiston kävijätutkimus 2009–2010

KUVAILULEHTI

JULKAISIJA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA	18.10.2010
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄ	
LUOTTAMUKSELLISUUS	Julkinen	DIAARINUMERO	4869/52/2010
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA	kansallispuisto, Natura 2000 -alue		
ALUEEN NIMI	Nuuksion kansallispuisto		
NATURA 2000 -ALUEEN NIMI JA KOODI	Nuuksio FI0100040		
ALUEYKSIKKÖ	Etelä-Suomen luontopalvelut		
TEKIJÄT	Jarkko Jyrhämä ja Aino von Boehm		
JULKAISUN NIMI	Nuuksion kansallispuiston kävijätutkimus 2009–2010		
TIIVISTELMÄ	<p>Vuonna 1994 perustettu Nuuksion kansallispuisto sijaitsee Etelä-Suomessa, Uudellamaalla. Kansallispuiston pinta-ala on 45 km². Nuuksion kansallispuiston sijaintikunnat ovat Vihti, Espoo ja Kirkkonummi. Suurin osa kävijöistä tulee kuitenkin Helsingistä tai Espoosta. Tähän tutkimukseen osallistuneista kävijöistä 74 % tuli näistä kahdesta kaupungista.</p> <p>Nuuksion kansallispuistossa tehtiin kevästä 2009 kevääseen 2010 kävijätutkimus, jolla selvitettiin alueen kävijärakennetta, kävijöiden harrastuksia alueella, käytön alueellista ja ajallista jakautumista sekä kävijätyytyväisyyttä ja kävijöiden rahankäyttöä. Tutkimuksen tuloksia käytetään hyväksi alueen hoidon ja käytön suunnittelussa. Nuuksion kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma on laadittu vuonna 2006, ja suunnitelman päivitys käynnistyy vuonna 2010.</p> <p>Otantakausi oli vuoden mittainen, 15.4.2009–25.3.2010. Vastaajista 81 % oli päiväkävijöitä. Eniten vierailtiin Haukkalammella ja Kattilassa. Vastaajien keski-ikä oli noin 38 vuotta. Ulkomaalaisten osuus oli 8 %. Päiväkävijät viipyivät alueella keskimäärin kolme ja puoli tuntia ja yöpyjät vajaan kaksi vuorokautta. Vastaajista 70 % ilmoitti saapuneensa alueelle 2–5 hengen seurueessa.</p> <p>Tärkeimpiä syitä alueelle saapumiseen olivat luonnon kokeminen, maisemat ja rentoutuminen. Myös melusta ja saasteista pois pääseminen oli vastaajille tärkeä syy saapumiseen. Suosituimmat harrastukset kansallispuiston alueella olivat kävely, retkeily ja eväsretkeily.</p> <p>Kävijöiden odotukset täyttyivät parhaiten luonnonympäristön osalta. Palveluiden kohdalla oltiin tyytyväisimpiä pysäköintipaikkoihin sekä tulentekopaikkoihin ja laavuihin. Eniten kehitettävää olisi yrittäjien tuottamissa palveluissa. Kokonaisuudessaan palveluiden määrään ja laatuun oltiin melko tyytyväisiä.</p> <p>Keskimäärin matkailijat arvioivat kuluttaneensa kahdeksan euroa vierailunsa aikana. Alueella yöpyneet arvioivat kuluttaneensa 15 euroa ja päiväkävijät viisi euroa. Kaikkiaan kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset kokonaisvaikutukset olivat noin 1,4 miljoonaa euroa. Työllisyysvaikutuksen laskettiin olevan 11 henkilötyövuotta.</p>		
AVAINSANAT	Nuuksio, kansallispuisto, kävijätutkimus		
MUUT TIEDOT			
SARJAN NIMI JA NUMERO	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 146		
ISSN	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-446-831-2
SIVUMÄÄRÄ	60 s.	KIELI	suomi
KUSTANTAJA	Metsähallitus	PAINOPAIKKA	
JAKAJA	Metsähallitus, luontopalvelut	HINTA	

PRESENTATIONSBLAD

UTGIVARE	Forststyrelsen	UTGIVNINGSDATUM	18.10.2010
UPPDRAGSGIVARE	Forststyrelsen	DATUM FÖR GODKÄNNANDE	
SEKRETESSGRAD	Offentlig	DIARIENUMMER	4869/52/2010
TYP AV SKYDDSONOMRÅDE/ SKYDDSPROGRAM	nationalpark, Natura 2000-område		
OMRÅDETS NAMN	Noux nationalpark		
NATURA 2000-OMRÅDETS NAMN OCH KOD	Nuuksio FI0100040		
REGIONENHET	Södra Finlands naturtjänster		
FÖRFATTARE	Jarkko Jyrhämä och Aino von Boehm		
PUBLIKATION	Besökarundersökning i Noux nationalpark 2009–2010		
SAMMANDRAG	<p>Noux nationalpark grundades år 1994 och ligger i Nyland i Södra Finland. Nationalparkens areal är 45 km². Noux nationalpark ligger i kommunerna Vichtis, Esbo och Kyrkslätt. Största delen av besökarna kommer dock från Esbo och Helsingfors. Av de besökare som deltog i denna undersökning kom 74 % från dessa två städer.</p> <p>I Noux nationalpark gjordes en besökarundersökning mellan våren 2009 och våren 2010. Man utredde besökarstrukturen, besökarnas aktiviteter på området, besökens områdesvisa och tidsmässiga fördelning och besökarnas belåtenhet och hur mycket pengar de använde på området. Undersökningens resultat används vid planeringen av områdets skötsel och användning. År 2006 gjordes en skötsel- och användningsplan för Noux nationalpark, och år 2010 börjar man revidera planen.</p> <p>Materialet insamlades under ett år, 15.4.2009–25.3.2010. 81 % av svararna var dagsgäster. Haukkalampi och Kattila var de populäraste besöksmålen i parken. Svararnas medelålder var ca 38 år. Utlänningarnas andel av besökarna var 8 %. Dagsgästerna vistades i medeltal tre och en halv timme på området och övernattarna knappa två dygn. Av svararna uppgav 70 % att de besöker området i ett sällskap på 2–5 personer.</p> <p>De viktigaste orsakerna till besöken i nationalparken var naturupplevelsorna, landskapen och avkoppling. Att komma bort från buller och föroreningar var också en viktig orsak till besöken. De populäraste aktiviteterna bland besökarna i nationalparken var att promenera, idka friluftsliv och ha picknick.</p> <p>Besökarnas förväntningar uppfylldes bäst när det gäller naturmiljön. I fråga om tjänsterna var besökarna nöjdast med parkeringsplatserna samt eldplatserna och skärmskydden. Mest förbättringar önskade man i de tjänster som företagen producerar. På det hela taget var besökarna nöjda med mängden av och kvaliteten på tjänsterna.</p> <p>Svararna använde i genomsnitt åtta euro per man under sitt besök. Övernattarna uppskattade att de hade använt 15 euro och dagsgästerna fem euro. Samtliga besökares totala inkomsteffekt på området var 1,4 miljoner euro och sysselsättningseffekten 11 årsverken.</p>		
NYCKELORD	Noux, nationalpark, besökarundersökning		
ÖVRIGA UPPGIFTER			
SERIENS NAMN OCH NUMMER	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 146		
ISSN	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-446-831-2
SIDANTAL	60 s.	SPRÅK	finska
FÖRLAG	Forststyrelsen	TRYCKERI	
DISTRIBUTION	Forststyrelsen, naturtjänster	PRIS	

Sisällys

1 JOHDANTO.....	7
2 KÄVIJÄTUTKIMUKSEN TOTEUTUS	8
2.1 Alueen kuvaus	8
2.2 Aineisto ja menetelmät	11
3 TULOKSET	14
3.1 Kävijärakenne.....	14
3.1.1 Kävijöiden perustiedot.....	14
3.1.2 Kävijöiden seuruetiedot.....	17
3.2 Käynti Nuuksion kansallispuistossa.....	18
3.2.1 Kohteen tärkeys	18
3.2.2 Kävijöiden ulkoilu- ja luontoharrastukset	18
3.2.3 Käyntien alueellinen jakautuminen	21
3.2.4 Käynnin kesto ja toistuvuus.....	22
3.2.5 Saapuminen alueelle	25
3.2.6 Käyntiin liittyvä rahankäyttö ja sen paikallistaloudelliset vaikutukset	28
3.3 Kävijäytyvyisyys	32
3.3.1 Käynnin tarkoitus	32
3.3.2 Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristön laadusta	33
3.3.3 Kävijöiden odotusten toteutuminen	36
3.3.4 Vastanneiden käyntiä häiritsevät tekijät.....	37
3.3.5 Kävijäytyvyisyysindeksi.....	38
3.4 Vapamuotoiset ajatukset.....	39
3.5 Kävijälaskenta ja käyntimäärät.....	40
4 YHTEENVETO JA TULOSTEN TARKASTELU	42
4.1 Yhteenveto.....	42
4.2 Vertailu aiempiin tutkimuksiin.....	43
4.3 Nuuksion kansallispuiston tulevaisuuden haasteet.....	45
LÄHTEET	48
LIITTEET	
Liite 1 Suomenkielinen kyselylomake	49
Liite 2 Nuuksion kansallispuiston kävijätutkimuksen 2009–2010 otantakehikko	53
Liite 3 Aineiston keruuajataulu (toteutunut)	54
Liite 4 Vastaaajien ilmoittamat matkan muut kohteet.....	56
Liite 5 Vapamuotoinen palaute aihepiireittäin.....	58

1 Johdanto

Nuuksion kansallispuisto keskellä pääkaupunkiseutua on hyvin suosittu ulkoilu- ja retkeilykohde. Kansallispuistoon voi tehdä päiväretkiä tai jäädä teltailemaan pidemmäksikin ajaksi. Metsähallitus vastaa alueen hoidosta ja ylläpitää kansallispuiston retkeilyrakenteita.

Nuuksion kansallispuistossa tehtiin kävijätutkimus kevästä 2009 kevääseen 2010. Tavoitteena oli saada selville alueen kävijärakenne, kävijöiden harrastukset, käytön alueellinen ja ajallinen jakautuminen, kävijätyytyväisyys sekä kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset tulo- ja työllisyysvaikutukset. Tutkimuksen tuloksia käytetään hyväksi alueen hoidon ja käytön suunnittelussa. Nuuksion kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma on laadittu vuonna 2006 (Metsähallitus 2006), ja sen päivitys käynnistyy vuonna 2010. Tarvetta uuden kävijätutkimuksen tekemiseen oli, sillä edellisistä selvityksistä vuosilta 1996 (Ovaskainen ym. 1996) ja 2001 (Rasinmäki 2001) on jo aikaa.

2 Kävijätutkimuksen toteutus

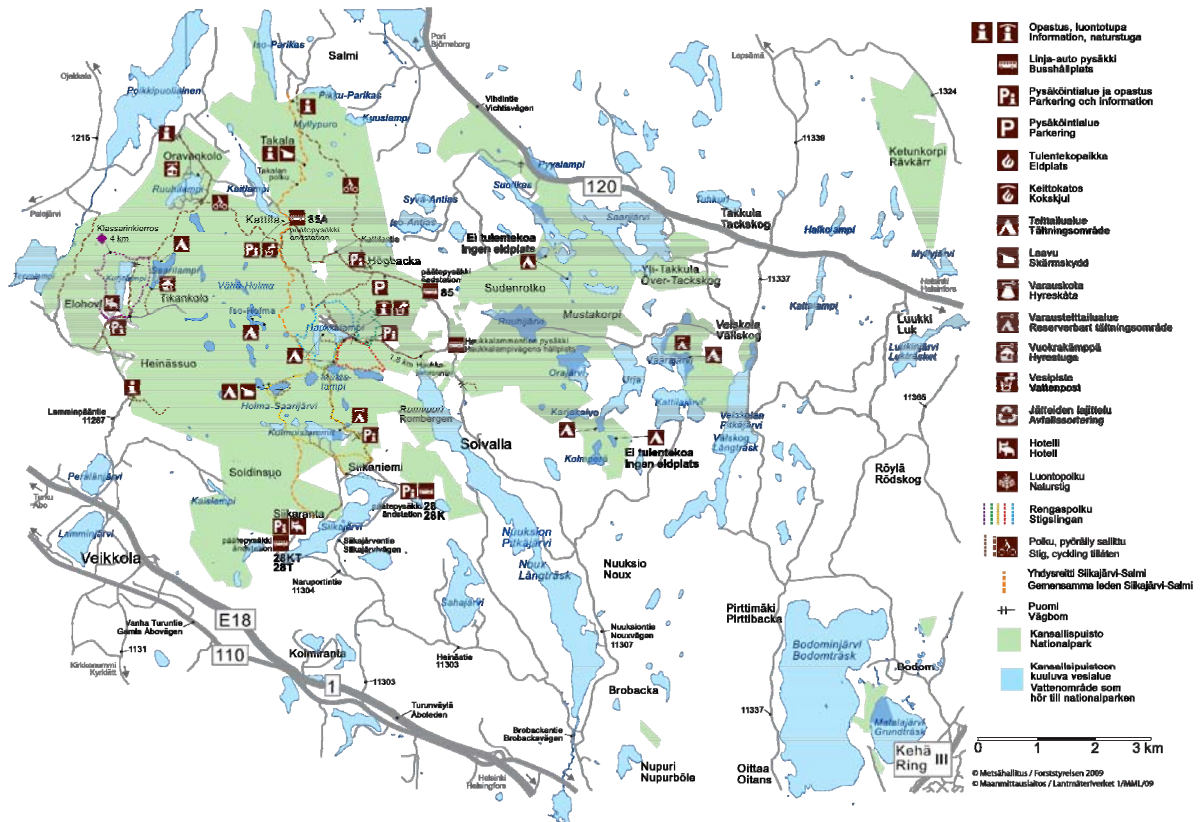
2.1 Alueen kuvaus

Vuonna 1994 perustettu Nuuksion kansallispuisto sijaitsee Etelä-Suomessa, Uudellamaalla. Kansallispuiston sijaintikunnat ovat Vihti, Espoo ja Kirkkonummi. Puisto on lähellä pääkaupunkiseudun suuria asutuskeskittymiä ja näin ollen suuren väestömäärän helposti saavutettavissa (kuva 1). Helsingin keskustasta on matkaa Nuuksion keskeisimmille paikoille, kuten Haukkalammelle, noin 35 kilometriä. Useimmat kävijät saapuvat alueelle omalla autolla, mutta myös julkiset liikenneyhdydet tarjoavat varsin sujuvan vaihtoehdon (Metsähallitus 2010a).

Kuva 1. Nuuksion kansallispuiston sijainti. © Metsähallitus 2010. © Maanmittauslaitos 1/MML/10.

Nuuksion kansallispuisto tarjoaa monipuoliset mahdollisuudet luonnosta nauttimiseen ja luonnon keskellä virkistymiseen. Alue sopii hyvin päiväretken tai parin yön telttaretken kohteeksi. Merkittviä reittejä on useita, minkä lisäksi pienempiä polkuja risteilee eri puolella kansallispuistoa. Useat tuli- ja laavupaikat tarjoavat otolliset olosuhteet tauon pitämiselle tai yöpymiselle keskellä kauneinta Etelä-Suomen luontoa (kuva 2).

Kuva 2. Nuuksion kansallispuisto palveluineen 2009. © Metsähallitus 2010. © Maanmittauslaitos 1/MML/09.

Tuli- ja laavupaikkojen sekä muiden peruspalveluiden lisäksi kansallispuistossa ja sen välittömässä läheisyydessä on retkeilijöille tarjolla monenlaisia palveluita ja toimintoja. Opastupa Haukanpesä on auki kesäisin tarjoten retkeilyneuvonnan ja opastuksen lisäksi pienen valikoiman karttoja ja muita tuotteita. Kansallispuiston länsiosassa on kaksi Villin Pohjolan kautta varattavaa vuokra-kämpää. Niin ikään Villin Pohjolan kautta voi varata Kolmoislammilla sijaitsevan telttailualueen käyttöönsä haluamakseen ajaksi. Nuuksion kansallispuistossa ja sen läheisyydessä on myös yrittäjien tarjoamia palveluita, kuten kokous- ja saunatiloja. Lisäksi lähellä toimii Solvallon urheilupuisto. Alueen yksityiset yrittäjät järjestävät opastettuja retkiä, lumikenkäkävelyä, melontaa ja vaikka ratsastusta.

Nuuksion kansallispuiston luonto on varsin monipuolinen kokonaisuus. Maasto on vaihtelevaa, tyypillisiä ovat korkeat mäet ja jylhät kalliot sekä alavat järvi- ja lehtomaat. Korkeimmat mäet nousevat 110 metrin korkeuteen, kun esimerkiksi Nuuksion Pitkäjärvi on vain noin 27 metriä merenpinnan tasosta. Vaihtelevat korkeuserot ovat itsessään kokemuksen arvoisia, paikoin ne avaavat myös näkymät pitkälle yli kansallispuiston.

Kansallispuiston sisältä lampia ja järviä löytyy 43, ja lisäksi puistoon kuuluu rantoja 20 muusta lammesta ja järvestä (Metsähallitus 2006). Järvet vaihtelevat ruskeavetisistä ja nevarantaisista lammista kirkkaihin kallionrantaisiin järviin. Osa järvistä on säilynyt sen verran puhtaina, että janoinen retkeilijä voi niistä suoraan täydentää vesivarastojaan. Etenkin kansallispuiston länsiosalle on tunnusomaista varsin soinen maasto. Se jatkuu aina puiston eteläiseen osaan saakka, mistä löytyy alueen suurin avosuo, luonnontilainen, vanhojen metsien ympäröimä Soidinsuo.

Nuuksion kansallispuiston erikoisuutena voidaan pitää Mustalammen turvelauttoja. 1950-luvulla lammen pintaa nostettiin patoamalla. Vedenpinnan noustessa järveä reunustaneen suon turvelautat irtosivat, ja ne kelluvatkin nykyään vapaasti Mustalammen pinnalla. Turvelautat ovat suosittu nähtävyys.

Monet Etelä-Suomessa yleiset metsänisäkäs- ja lintulajit elävät Nuuksiossa. Näiden lisäksi alueella elää myös liito-oravia, ja Nuuksion kanta tunnetaan yhtenä Suomen tiheimmistä. Liito-orava on päätyntä myös kansallispuiston tunnuseläimeksi.

Pääosa kansallispuiston metsistä on aiemmin ollut hakkuiden piirissä, joten luonto ei ole metsätalouden jäljiltä täysin luonnontilainen. Metsä- ja suoalueita pyritään saamaan lähemmäksi luonnontilaisuutta ennallistamalla niitä vähitellen. Ennallistamisen tavoitteena on käynnistää ja nopeuttaa luonnon omia kehityskulkuja, jotka johtavat metsien luonnontilaistumiseen. Muun muassa lahoppuuta on tarkoitus lisätä sellaisiin metsiin, joihin sitä aiemman talouskäytön vuoksi ei ole luonnostaan syntynyt. Lahoppuuta tehdään muun muassa työntämällä puita nurin kaivinkoneella. Soita ennallistetaan etenkin ojia patoamalla ja täyttämällä. Tavoitteena on palauttaa soiden vedenpinta ojituksia edeltäneelle tasolle. Nuuksion kansallispuistoa kuvaavat tärkeimmät tiedot on koottu taulukkoon 1.

Taulukko 1. Nuuksion kansallispuistoa kuvaavat tärkeimmät tiedot v. 2010.

NUUKSION KANSALLISPUISTO	
Perustamisajankohta	1994
Sijainti	Etelä-Suomessa, Uudellamaalla. Vihdin, Espoon ja Kirkkonummen kuntien alueella.
Kansallispuiston pinta-ala	45 km ²
Käyntimäärä	179 500 käyntiä vuonna 2009
Palvelut	<p>Metsähallituksen palvelut:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Opastupa Haukanpesä – Luontopolut ja merkityt reitit: Nahkiaispolku 2 km, Punarinnankierros 2 km, Haukankierros 4 km, Klassarinkierros 4 km, Korpinkierros 8 km, Yhdysreitti Siikaranta–Salmi 17 km; lisäksi Reitti 2000 kulkee kansallispuiston läpi – Tulentekopaikkoja 9 kpl – Keittokatoksia 4 kpl – Telttailualueita 12+1 (maksullinen) – Laavuja 2 kpl – Vuokratupia 2 (vuokraus Villin Pohjolan kautta) – WC:t (kuivakäymälät) telttailualueen, tulentekopaikan, keittokatoksen tai laavun yhteydessä – Alueella noudatetaan roskatonta retkeilyä. Ainoat jätteenlajittelupisteet sijaitsevat Haukkalammella ja Kattilassa. <p>Yrittäjien tarjoamat palvelut:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ohjelmalveluita, mm. opastettuja patikointiretkiä, melontaa, lumikenkäilyä ja ratsastusta – Kansallispuiston lähialueella ravintola-, kahvila-, majoitus- ja ohjelmapalveluita.
Käyttömuodot	Luonnonsuojelu, luonnon virkistyskäyttö, luontomatkatkailu, kotitarvekalastus, marjastus ja sienestys
Hoito- ja käyttösuunnitelma	Laadittu 2006. Suunnitelman päivitys käynnistyy vuoden 2010 aikana.

2.2 Aineisto ja menetelmät

Kävijätutkimuksen aineisto kerättiin Nuuksion kansallispuistossa 15.4.2009–25.3.2010. Vastauksia kerättiin kahdeksalla paikalla: Haukkalammella, Kattilassa, Mustakorventien pysäköintialueella, Valklammentien pysäköintialueella Hotelli Elohoivin lähetyvillä, Salmentiellä, Siikaniemen pysäköintialueella ja kansallispuiston itäisillä alueilla (ks. kuva 2, s. 9). Aineiston keräsivät Aino von Boehm, Sanni Lepistö, Jarkko Jyrhämä, Ruut Rabinowitsch-Jokinen, Heini Lankia, Jani Arpe, Touko Heikkinen, Eerika Niemelä sekä Metsähallituksen viikonloppuvalvojina toimivat ”kuutamoritarit”.

Tutkimusta varten määriteltiin lähialue, joka kattoi kansallispuiston sijaintikuntien (Espoo, Kirkkonummi ja Vihti) ohella Helsingin ja Vantaan (kuva 6 sivulla 23).

Tutkimuksessa käytettiin Metsähallituksen vakiomuotoista kävijätutkimuslomaketta, joka muokattiin Nuuksion kansallispuistoa varten sopivaksi (liite 1). Vakiolomaketta ja -menetelmiä käytettäessä on tutkimus vertailukelpoinen Metsähallituksen muiden vastaavien tutkimusten kanssa. Samalla menetelmällä voidaan myöhemmin kerätä Nuuksiosta uudelleen aineistoa ja näin tarkastella alueen käytössä tapahtuneita muutoksia. Nuuksiosta on viime vuosilta varsin vähän kävijöiltä kerättyä aineistoa, joten tutkimuksesta saadaan ajantasaista ja arvokasta tietoa kävijöiden mielipiteistä ja käyttäytymisestä. Näitä näkemyksiä voidaan ottaa huomioon aluetta kehitettäessä. Aiemmin on vuonna 1993 selvitetty erityisesti partiolaisten näkemyksiä alueesta (Järvi-Espoon partiolaiset 1993) ja vuonna 1996 kansallispuistossa tehtiin kävijätutkimus (Ovaskainen ym. 1999). Vuoden 2001 kesäkaudella tehtiin vastaava kävijätutkimus sekä selvitettiin samalla kävijämääriä (Rasinmäki 2001).

Tarvittavien otantapäivien määrä arvioitiin, samoin tehtiin arvio haastattelupäivien jakautumisesta eri kuukausille. Apuna käytettiin kävijälaskurien tuottamaa tietoa kävijävirtojen jakautumisesta vuoden sisällä. Keruuajataulu laadittiin olettaen, että kunakin keruupäivänä saataisiin noin 10 lomaketta. Keruupäivien satunnainen sijoittuminen keruukaudelle varmistettiin arpomalla. Samalla huolehdittiin kuitenkin siitä, että aineistoa kerätään sekä eri viikonpäivinä että aamu- ja iltapäivisin. Otantakehikko on liitteenä 2.

Ennen tutkimuksen alkua päätettiin, että tarvittaessa keruupäivien suhteen voidaan olla joustavia. Esimerkiksi erittäin huonon sään osuessa kohdalle tai keruuajankohdan tai -paikan osoittautuessa huomattavan hiljaiseksi tai muuten huonoksi, voitaisiin aikatauluja tarvittaessa muuttaa tutkimuksen edetessä. Muutaman kerran keruuajoja vaihdettiin haastattelijan muiden työtehtävien vuoksi sekä erittäin huonon sään takia. Liitteessä 3 on esitetty toteutunut aineiston keruuajataulu.

Otokseen poimittiin kaikki Nuuksion kansallispuistossa vierailevat 15 vuotta täyttäneet henkilöt saapumis- tai tapaamisjärjestyksessä sitä mukaa kun haastattelijä vapautui aiemmin saapuneiden kävijöiden haastattelemisesta. Pysäköintialueilla haastattelijä oli vastassa kansallispuistosta palavia kävijöitä. Mikäli oli ilmeistä, ettei kävijä ehtisi palata ennen keruuajan päättymistä, saatettiin vastauslomake palautuskuorineen antaa kävijälle mukaan jo hänen lähtiessään maastoon ja pyytää, että hän palauttaisi täytetyn lomakkeen postitse käyntinsä jälkeen. Usein haastattelijä jätti keruuajan päättyessä vastauskuoria myös pysäköintipaikoilla vielä oleviin autoihin, joiden omistajat eivät olleet ehtineet palata retkeltään. Varsinkin monina hiljaisina päivinä tämän toivottiin tuovan lisää vastauksia kyseiseltä päivältä.

Vastauksista 69 % saatiin Haukkalammen alueelta ja 16 % Kattilasta (taulukko 2). Muut alueet olivat huomattavasti hiljaisempia. Vastauksille asetettu määrällinen tavoite oli noin 570 kappaletta. Havaintojakson aikana vastauksia saatiin 559, eli miltei tavoiteltu määrä. Muutamia vastauksia saapui postitse vielä raportin teon aloittamisen jälkeen, joten niitä ei enää voitu ottaa huomioon.

Vilkkaimpia ajankohtia olivat kevät-, kesä- ja syyskauden viikonloput. Hiljaisimpia olivat arkipäivät talvella. Varsinkin talven kovilla pakkasilla moni kieltäytyi vastaamasta vedoten kylmyyteen. Nämä kävijät eivät yleensä halunneet ottaa kyselyä myöskään mukaansa. Toisaalta moni kävijä kuitenkin jäi kylmästä huolimatta täyttämään kyselyä, joten tutkimuksessa on vastauksia myös kylmimmältä talvikaudelta, joskin vähemmän suhteessa käynteihin kuin kesä- ja syyskaudelta. Valtaosa vastaajista täytti lomakkeen itse haastattelupaikalla, mutta muutamaa vastaajaa haastattelija avusti täyttämällä lomakkeen haastateltavan vastauksien mukaisesti. Postitse saatiin 12 % vastauksista.

Taulukko 2. Vastausten jakautuminen haastattelupaikoittain Nuuksion kansallispuistossa 2009–2010.

Haastattelupaikka	kpl	%
Haukkalampi	387	69
Kattila	92	16
Itäosa	35	6
Valklammentie P	15	3
Mustakorventie P	13	2
Högbacka	10	2
Siikaniemi P	5	1
Salmentie	2	0
Yhteensä	559	100

Jokaiselta keruupäivältä pidettiin keruupäiväkirjaa, johon kirjattiin sääolot, keruun kesto, kerättyjen lomakkeiden lukumäärä, keruupaikka sekä muita huomioitavia asioita.

Kyselylomakkeita oli käytettävissä suomen-, ruotsin-, englannin- ja saksankielisinä. Vastauksista 90 % oli suomenkielisellä lomakkeella, 9 % englanniksi ja 1 % saksaksi. Hieman yllättäen ruotsinkieliselle lomakkeelle ei ollut kysyntää.

Tutkimusta tehtäessä havaittiin, että kyselylomakkeen (ks. liite 1) toimivuutta tulisi pohtia muuttaman kysymyksen kohdalla:

- Kysymys 4b (vierailu kansallispuiston lähistöllä) aiheutti välillä hieman hämmennystä, varsinkin, kun se on eri sivulla, kuin kysymys 4a. Kysymysten välillä ei oikein havaittu eroa, eikä karttaa käytetty hyväksi, vaikka siihen pyrittiin ohjeistamaan. Kysymyksen voisi muotoilla eri tavalla tai uudistaa koko kysymyslomakkeen rakennetta, jotta 4b:n selkeästi erottaisi edellisestä kohdasta. Kysymys 4b ei ole vakiolomakkeen kysymys, vaan se lisättiin Nuuksion lomakkeelle lisäkysymyksenä.
- Kysymys 10a (arvio palveluiden ja rakenteiden määrästä ja laadusta) oli monelle raskas, eikä siihen välttämättä aina vastattu ajatuksella tai siihen jätettiin osittain vastaamatta.
- Kysymys 13 (rahankäyttö) aiheutti niin ikään monessa vastaajassa hieman epävarmuutta. Monesti, vaikka paikalle oli saavuttu autolla ja eväitä saattoi olla mukana, vastattiin, ettei rahaa oltu käytetty. Todennäköisesti ne, jotka täyttivät kyselyn kotona, ehtivät paneutua kysymyksen tarkemmin ja jaksoivat näin ollen myös vastata tarkemmin.

Kyselylomakkeiden tiedot tallennettiin Metsähallituksen asiakasseurantatietojen hallintaan käytettävään ASTA-tietojärjestelmään. Aineiston analysoinnin tilastollisina menetelminä käytettiin suorien jakaumien tarkastelua ja kuvailevia tunnuslukuja (keskiarvo, keskihajonta, moodi, mediaani ja prosenttipisteet):

- Moodi on tyyppi-arvo, joka kuvaa aineiston yleisintä arvoa.
- Mediaani ilmaisee muuttujan keskimmäisen arvon jakaen havaintoaineiston kahteen yhtä suureen osaan.
- 25 %:n prosenttipiste ilmaisee sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu neljäsosa havaintoaineistosta, ja 75 %:n prosenttipiste puolestaan sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu kolme neljäsosaa havainnoista.

Kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset (luku 3.2.7) laskettiin Metsäntutkimuslaitoksen ja Metsähallituksen vuonna 2009 kehittämällä laskentamallilla, joka rakennettiin vuonna 2010 osaksi ASTA-tietojärjestelmää. Laskentamalli on yhdysvaltalaisesta Money Generation Modelista (Stynes ym. 2000, MGM2 2009) Suomen oloihin muokattu versio. Laskennassa käytetään ASTAan tallennettuja tietoja kävijöistä ja heidän rahankäytöstään sekä alueen vuotuista käyntimäärää. Kokonaisvaikutusten laskentaa varten suojelu- ja retkeilyalueet on jaettu neljään luokkaan lähialueen asukastiheyden perusteella. Nuuksio kuuluu tässä tarkastelussa luokkaan pääkaupunkiseutu. Kullekin luokalle on laskettu keskimääräiset välittömien vaikutusten kertautumista kuvaavat kertoimet sekä työllisyysuhdeluvut. Apuna on käytetty Tilastokeskuksen maakunnallisista panos-tuotostaulukoista 21 puistolle johdettuja paikallisia panos-tuotostaulukoita.

Tämän tutkimuksen yhteydessä esitetään myös tiivis selvitys Nuuksion kansallispuiston kävijämääristä ja niiden viime vuosien kehityksestä. Tieto on tarpeen alueen retkeilypalveluiden suunnittelussa ja kohdennuksessa sekä käytön ohjauksessa.

Metsähallitus seuraa kävijämääriä pääasiassa erilaisilla laskureilla, jotka pyritään sijoittamaan maastoon niin, että ne kattaisivat alueen keskeisimmät kulkuväylät. Aluetta tunteva henkilökunta on paras asiantuntija, kun suunnitellaan laskureiden sijoituspaikkoja ja lukumäärää ja arvioidaan, montako prosenttia alueen käyttäjistä valitulla sijoittelulla tavoitetaan.

Kävijälaskurien lukemat luetaan ja kirjataan ylös säännöllisesti. Laskureiden antamat lukemat eivät ole suoraan käyntimääriä, vaan lukemiin sisältyy laadullisia ja määrällisiä virheitä. Jotta laskurilukemista päästään todellisten käyntien määrään, on jokaiselle laskurille määritettävä oma korjauskertoimensa. Mikäli laskuri on teknisesti luotettava, korjauskerroin voidaan määrittää joko havainnoimalla laskurin ohi kulkeneita henkilöitä ja vertaamalla niitä laskurilukemiin tai arvioimalla henkilökunnan hyvän aluetuntemuksen avulla.

Kohdekohtaisen käyntimäärälaskennan päätavoitteena on saada tietoa tietyn alueen, tässä tapauksessa Nuuksion kansallispuiston, kokonaiskäyntimäärästä. Käyntien määrää voidaan tarkastella vuoden kokonaiskäyntimäärän lisäksi esimerkiksi kuukausitasolla, jolloin saadaan tietoa käytön jakautumisesta vuoden sisällä. Nuuksion kansallispuistossa on nykyisellään käytössä kuusi kävijälaskuria. Lisäksi Haukkalammen opastuvalla kirjataan palveltujen asiakkaiden määrä. Myös opastettujen ryhmien määrä tilastoidaan.

3 Tulokset

3.1 Kävijärakenne

3.1.1 Kävijöiden perustiedot

Tutkimuksen aikana saatiin yhteensä 559 vastausta. Miehiä oli 52 % ja naisia 48 % vastanneista. Kävijätutkimukseen vastanneiden keski-ikä oli 37,5 vuotta (taulukko 3). Miehet (38 vuotta) olivat keskimäärin aavistuksen vanhempia kuin naiset (37 vuotta). Vanhin tutkimukseen osallistuja oli 79-vuotias. Tyypillisin tutkimukseen osallistuneen ikä oli 27 vuotta.

Vastaajien koulutustausta jakautui vaihtelevasti ammattikoulun, opistotasaisen sekä alemman ja ylemmän yliopisto- tai korkeakoulututkinnon kesken. Miehet olivat suorittaneet useammin ylemmän kuin alemman yliopisto- tai korkeakoulututkinnon (taulukko 4). Naisilla ylemmän ja alemman tutkinnon osuudet puolestaan jakautuivat tasan siten, että molempien osuus oli 31 %. Kaiken kaikkiaan 61 prosentilla tutkimukseen osallistuneista oli joko alempi- tai ylempi korkeakoulutasoinen tutkinto. Ammattikoulututkinto oli seitsemällä prosentilla vastaajista.

Taulukko 3. Vastanneiden ikää kuvaavia tunnuslukuja sukupuolen mukaan (n = 559).

Ikä	Mies	Nainen	Kaikki
Keski-ikä	38,17	36,85	37,54
län keskihajonta	14,15	13,74	13,96
Minimi-ikä	15	15	15
Maksimi-ikä	78	79	79
Moodi	31	27	27
Mediaani	33	33	33

Taulukko 4. Vastanneiden ammatillinen koulutus sukupuolen mukaan.

Ammatillinen koulutus	Mies		Nainen		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Ammattikoulu	26	9	11	4	38	7
Opistotasoinen tutkinto	49	17	53	21	104	19
Alempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto	61	22	80	31	143	26
Ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto	110	39	81	31	193	35
Ei ammatillista tutkintoa	35	12	33	13	68	12
Yhteensä	281	100	258	100	546	100

Kahdeksan prosenttia kävijöistä tuli ulkomailta (taulukko 5). Eniten heitä saapui Ranskasta, Saksasta, Sveitsistä, Tšekistä ja Belgiasta. Osa ulkomaalaisista jäi haastattelematta heidän puutteellisen kielitaitonsa vuoksi. Etenkin aasialaisia vieraillee paljon Nuuksiassa, mutta heistä moni ei osaa englantia tai he liikkuvat ryhmänä oppaan kanssa, jolloin eivät ehdi pysähtyä vastaamaan.

Valtaosa, 92 %, tutkimukseen vastanneista oli suomalaisia. Suurimmat kävijävirrat suuntautuivat Helsingistä (39 %) ja Espoosta (35 %, taulukko 6). Valtaosa (88 %) kävijöistä oli peräisin tutkimusta varten määritellyltä lähialueelta eli Vihdin, Kirkkonummen, Helsingin, Espoon ja Vantaan alueelta. Yksittäisiä kävijöitä tuli ympäri Suomen, muun muassa Vaasasta, Kuopiosta ja Oulusta.

Taulukko 5. Vastanneiden kotimaa.

Kotimaa	n	%
Suomi	513	92
Ranskan tasavalta	7	1
Saksa	6	1
Sveitsi	5	1
Tšekki	4	1
Belgia	4	1
Intia	3	1
Espanja	3	1
Alankomaat	3	1
Puola	2	0
Yhdistynyt kuningaskunta	2	0
Israel	2	0
Valko-Venäjä	1	0
Kanada	1	0
Kiina	1	0
Venäjä	1	0
Slovakia	1	0
Yhteensä	559	100

Taulukko 6. Vastanneiden asuinkunta.

Asuinkunta	kpl	%
Helsinki	190	39
Espoo	169	35
Vantaa	32	7
Kirkkonummi	22	5
Vihti	12	2
Turku	8	2
Lohja	5	1
Kerava	5	1
Järvenpää	4	1
Hyvinkää	4	1
Kauniainen	3	1
Nurmijärvi	3	1
Riihimäki	3	1
Pori	2	0
Vaasa	2	0
Kuopio	2	0
Lahti	2	0
Kristiinankaupunki	1	0
Orimattila	1	0
Oulu	1	0
Parkano	1	0
Hämeenlinna	1	0
Juankoski	1	0
Jyväskylä	1	0
Vähäkyrö	1	0
Ylikiihinki, liittynyt Ouluun 1.1.2009	1	0
Porvoo	1	0
Tuusula	1	0
Tyrnävä	1	0
Savukoski	1	0
Sipoo	1	0
Siuntio	1	0
Tampere	1	0
Yhteensä	484	100

3.1.2 Kävijöiden seuruetiedot

Alueelle saavuttiin useimmiten 2–5 henkilön seurueessa. Tällaisissa pienryhmissä liikkui 70 % vastanneista (taulukko 7). Yksin retkeileviä oli 11 %.

Vajaalla neljänneksellä seurueista oli mukana alle 15-vuotiaita (taulukko 8). Alle 15-vuotiaiden määrä vaihteli seurueissa yhden ja 38 välillä, keskimäärin heitä oli 3,9. Yleisimmin seurueen mukana olleet alle 15-vuotiaat olivat iältään 7–8-vuotiaita. Liikuntaesteisiä kävijöitä oli seitsemän vastaajan seurueessa.

Useimmiten liikkeellä oltiin oman perheen (47 %) tai ystävien kanssa (31 %, taulukko 9). Useita kävijöitä oli alueella myös työtovereiden, opiskeluryhmän tai yhdistyksen/kerhon kanssa. Yritysvieraana sen sijaan oli ainoastaan yksi tutkimukseen vastanneista.

Taulukko 7. Kävijöiden seuruetiedot.

Seurueen koko	kpl	%
Yksin	58	11
2–5 hengen seurue	381	70
6 tai useamman hengen seurue	108	20
Yhteensä	547	100

Taulukko 8. Usean hengen seurueita kuvaavia tunnuslukuja Nuuksion kansallispuistossa.

Muuttuja	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Seurueen koko yhteensä	489	4,7	5,29	2	2	3	5	49
Alle 15-vuotiaita	111	3,9	6,28	1	1	2	3	38
Liikuntaesteisiä	7	1,6	0,53	1	1	2	2	2
Alle 15-vuotiaiden syntymävuodet	178	2001,8	4,69	1989	1998	2002	2006	2009

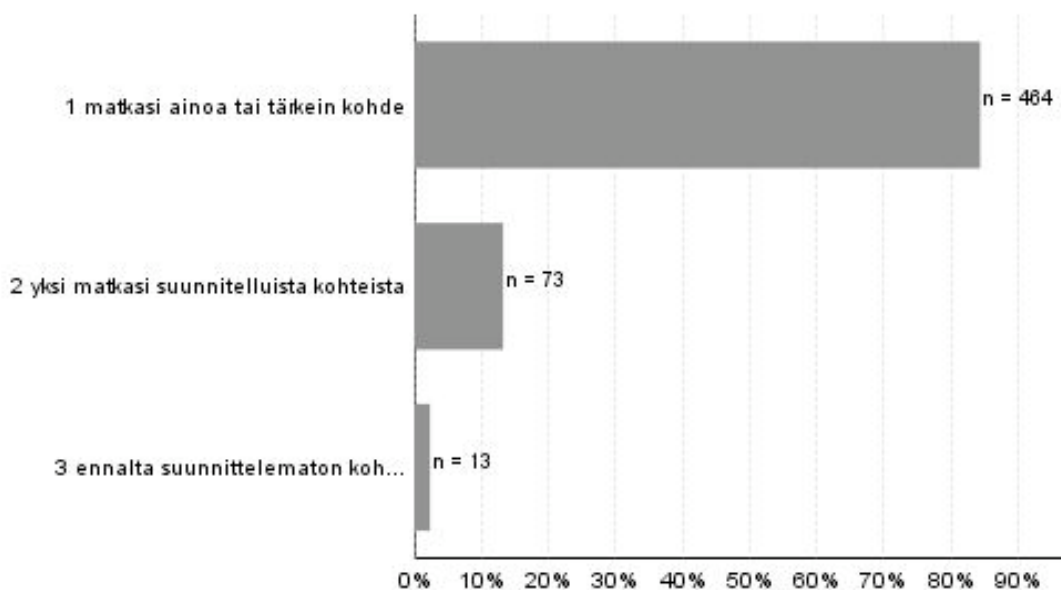
Taulukko 9. Seurueen koostumus.

Seurueen koostuminen	n	%
Oman perheen jäsenistä	220	47
Muista sukulaisista	14	3
Ystäivistä	144	31
Työtovereista	25	5
Koululuokasta	5	1
Opiskeluryhmästä	12	3
Eläkeläisryhmästä	2	0
Ohjelmapalveluyrityksen asiakkaista	2	0
Kerhosta, yhdistyksestä tms.	34	7
Yritysvieraista	1	0
Jostakin muusta, mistä?	6	1
Yhteensä	465	100

3.2 Käynti Nuuksion kansallispuistossa

3.2.1 Kohteen tärkeys

Tutkimukseen osallistuneista valtaosa (84 %) ilmoitti Nuuksion kansallispuiston olevan heidän matkansa ainoa tai tärkein kohde (kuva 3). Yksi kohde muiden joukossa Nuuksion kansallispuisto oli 13 prosentille vastaajista ja ennalta suunnittelemattomasti alueelle saapui ainoastaan kaksi prosenttia vastanneista. Matkan muina kohteina ilmoitettiin useimmiten Helsinki, hotelli Lepolampi tai Reitti 2000 (liite 4). Useassa lomakkeessa oli mainittu myös Ikea, Kartanokylpylä Kaisankoti tai jokin eteläisen Suomen kaupunki. Hotelli Lepolammen ja Kartanokylpylä Kaisankodin osalta suosiota selittää muutama näissä kohteissa lomaillut suurempi ryhmä, jotka retkeilivät Haukkalammella ja osallistuivat kyselyyn. Paljon yksittäisiä mainintoja oli kansallispuiston lähialueiden kohteista. Myös muutamat Baltian maat esiintyivät vastauksissa.

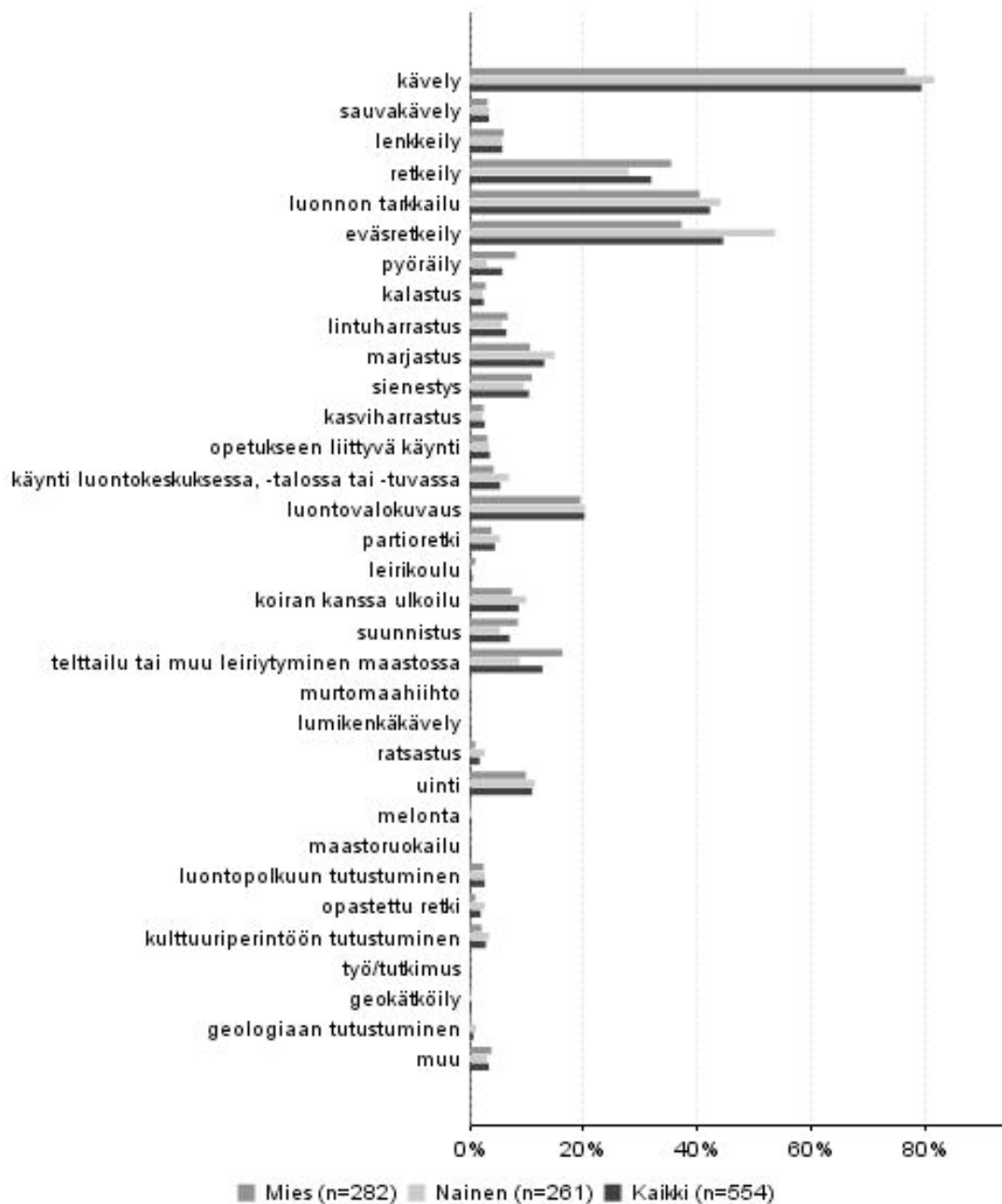
Kuva 3. Nuuksion kansallispuiston tärkeys matkakohteena.

3.2.2 Kävijöiden ulkoilu- ja luontoharrastukset

Nuuksion kansallispuistossa selvästi suosituin toiminta on kävely, jota ilmoitti tullessaan harrastamaan 79 % vastaajista (kuva 4). Muita suosittuja olivat eväretkeily (45 % vastaajista), luonnon tarkkailu (42 %), retkeily (32 %) ja luontovalokuvaus (20 %). Koiran kanssa ulkoilemassa oli 9 %, suunnistamassa 7 % ja partioretkellä 5 % vastaajista. Murtomaalla hiihtämässä ilmoitti olevansa ainoastaan yksi vastaajista.

Suurin ero miesten ja naisten kesken on eväretkeilyssä. Sitä ilmoitti harrastaneensa miehistä 37 % ja naisista 54 %. Telttailu tai muu leiriytyminen oli puolestaan hieman enemmän miesten (16 %) kuin naisten (9 %) suosiossa. Samoin retkeily ylipäänsä oli ohjelmassa miehistä 35 %:lla, kun naisista sitä oli harrastamassa 28 %. Muutoin ei suuria eroja sukupuolten välillä esiinny, ja erot ovatkin muutamien prosenttiyksiköiden luokkaa.

Vastaajista 61 prosentille riitti 1–3 eri toimintaa retken aikana (taulukko 10). Noin kolmannes vastaajista ilmoitti harrastavansa 4–6 toimintaa, mutta kahdeksan henkilöä intoutui harrastamaan yli kymmentä. Naiset ja miehet olivat kutakuinkin yhtä aktiivisia harrastusten lukumäärällä mitaten.

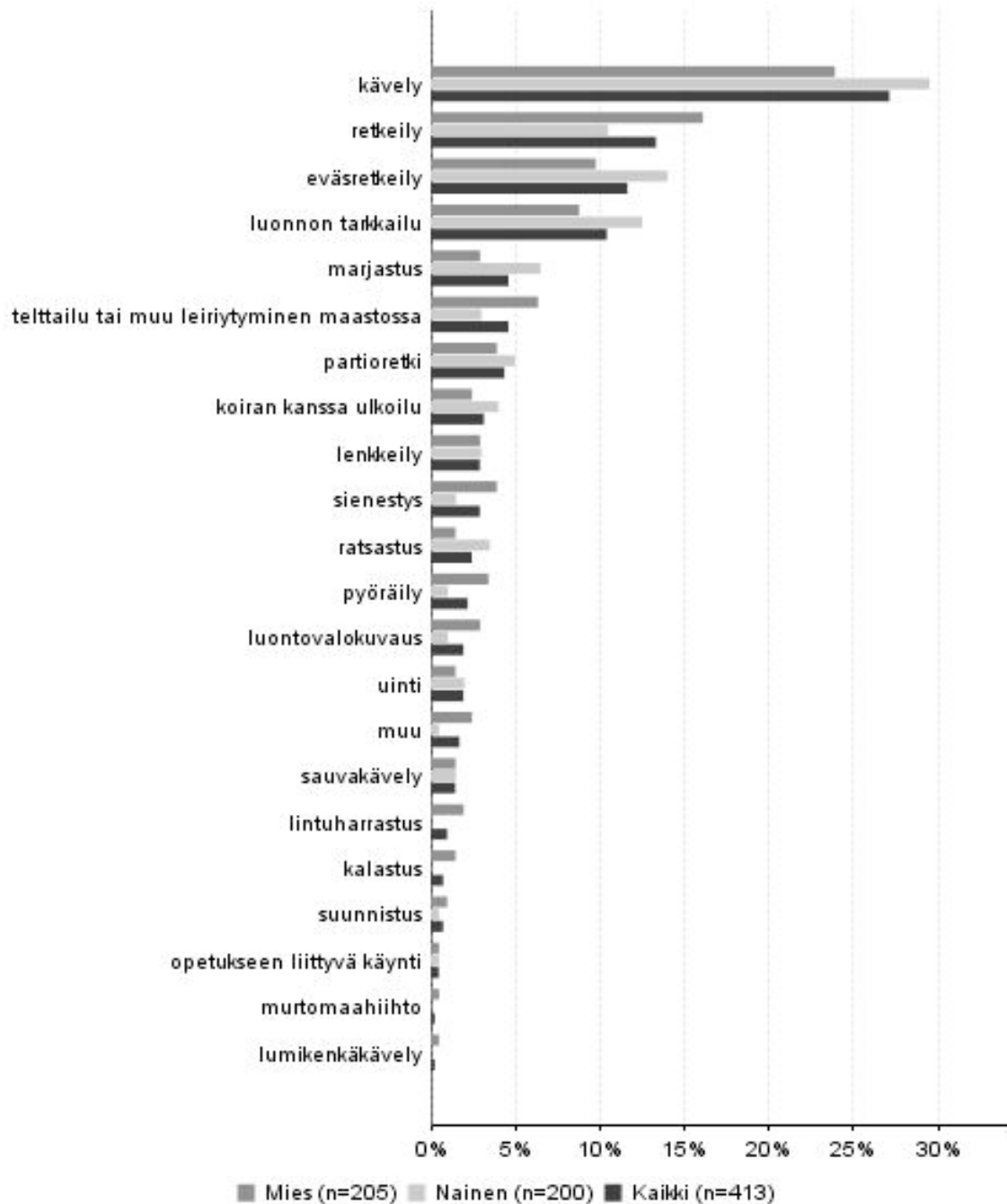
Kuva 4. Pääasialliset harrastukset, joihin osallistuttiin tai aiottiin osallistua tällä käynnillä Nuksion kansallispuistossa.

Taulukko 10. Harrastusten lukumäärä tällä käynnillä Nuksion kansallispuistossa.

Harrastusten lukumäärä	Miehet		Naiset		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
1–3	178	63	157	60	339	61
4–6	82	29	87	33	174	31
7–9	20	7	12	5	33	6
10 tai enemmän	2	1	5	2	8	1
Yhteensä	282	100	261	100	554	100

Kävijöiltä tiedusteltiin, mikä oli heille tärkein toiminta kyseisellä käynnillä. Kävelyn ilmoitti tärkeimmäksi 27 %, retkeilyn 13 %, eväsretkeilyn 12 % ja luonnon tarkkailun 10 % vastanneista (kuva 5). Telttailun tai muun leirytyksen maastossa koki tärkeimmäksi 5 %, partioretken 4 % ja suunnistuksen 1 % kyselyyn osallistuneista.

Kävely, eväsretkeily ja luonnon tarkkailu oli naisille tärkein toiminta hieman useammin kuin miehille. Retkeily ja telttailu olivat puolestaan miehille hieman useammin tärkeimpiä harrastuksia kuin naisille. Lintuharrastus oli kahdelle prosentille ja kalastus yhdelle prosentille miehistä tärkeintä, kun taas naisista yksikään ei kokenut näitä tärkeimpinä aktiviteetteina.

Kuva 5. Vastanneiden tärkeimmät harrastukset tällä käynnillä Nuuksion kansallispuistossa.

3.2.3 Käyntien alueellinen jakautuminen

Haukkalammen alue on Nuuksion kansallispuiston ylivoimaisesti suosituin osa: 79 % vastaajista ilmoitti vierailleensa tai vierailevansa siellä käyntinsä aikana (taulukko 11). Kattilan alue oli retkikohteena vajaalla kolmanneksella haastatelluista ja Holma-Saarijärvi reilulla viidenneksellä. Jos katsotaan vastausten jakautumista haastattelupaikoittain (taulukko 2 sivulla 12), nähdään, että 69 % vastauksista saatiin Haukkalammelta ja 16 % Kattilasta.

Hieman yli puolet (53 %) vastaajista oli lyhyeksi määritellyllä (alle 10 kilometrin pituisella) omatoimisella retkellä merkityillä reiteillä tai tutussa maastossa (taulukko 12). Omatoimisella retkellä merkittyjen reittien ulkopuolella oli vajaa kolmannes vastaajista (28 %). Merkityillä reiteillä pitkän, yli 10 kilometrin lenkin teki 14 % vastaajista. Opastetulle retkelle osallistui kolme prosenttia vastanneista.

Taulukko 11. Käyntien alueellinen jakautuminen Nuuksion kansallispuistossa. Käynnillä oli mahdollista vieraila useammassa paikassa.

Käyntikohde	kpl	%
Haukkalammen alue	443	79
Kattilan alue	155	28
Holma-Saarijärvi	122	22
Siikaniemi, Siikaranta	71	13
Iso-Holma	64	11
Elohoivin–Saarilammen alue	34	6
muualla, missä?	31	6
Valkialampi, Valkealampi, Pöksynhaara, Urja, Vääräjärvi	27	5
Högbackan alue	30	5
Takalan laavu	25	4
Mustakorpi–Heinässuo	15	3
Saarijärven–Takkulan alue	6	1
Vastanneita yhteensä	559	

Taulukko 12. Tämänkertaisen käynnin luonne.

Käynnin luonne	kpl	%
Lyhyt (alle 10 km) omatoiminen retki merkityillä reiteillä tai tutussa maastossa	282	53
Omatoiminen retki merkittyjen reittien ulkopuolella	151	28
Pitkä (yli 10 km) omatoiminen retki merkityillä reiteillä	76	14
Osallistun opastetulle retkelle	17	3
Muu, mikä?	5	1
Yhteensä	531	100

3.2.4 Käynnin kesto ja toistuvuus

Yö- ja päiväkävijöiden osuutta tarkasteltaessa korostuu hyvin Nuuksion kansallispuiston sijainti keskellä pääkaupunkiseutua. Tutkimukseen osallistuneista päiväkävijöiden osuus oli 81 % (taulukko 13). Valtaosa kävijöistä asuu kansallispuiston sijainti- ja lähikunnissa ja käy alueella muutamana tunnin päiväretkellä. Päiväkäynti kesti keskimäärin 3,4 tuntia ja tyypillisin päivävierailu oli kahden tunnin mittainen. Miesten ja naisten välillä ei päiväkäynnin kestossa juuri ole eroja. Yöpymiset sen sijaan ovat yleisempiä miesten kuin naisten keskuudessa. Yön alueella viettäneistä oli miehiä 61 % ja naisia 38 %. Naisilla kuitenkin vierailu kesti keskimäärin kaksi vuorokautta, kun miehillä se oli hieman lyhyempi, 1,7 vuorokautta. Molemmat sukupuolet huomioon ottaen tyypillisin yöpymisen sisältävä vierailu alueella oli yhden yön mittainen. Pisimmän vierailun ilmoitettiin kestäneen viisi vuorokautta.

Taulukko 13. Päiväkävijöiden ja yöpyjien osuus sekä käynnin kesto (tunteja/vuorokausia) sukupuolen mukaan jaoteltuna Nuuksion kansallispuiston alueella.

Kävijäryhmä	n	Osuus %	Käynnin kesto (yöpyjillä vrk, päiväkävijöillä h)				
			Keski-arvo	Mediaani	Moodi	Min	Max
Päiväkävijät	439	81	3,4	3	2	0	12
Miehet	214	49	3,5			0	12
Naiset	216	49	3,1			0	12
Yöpyjät	104	19	1,8	1	1	1	5
Miehet	63	61	1,7			1	5
Naiset	40	38	2,0			1	5
Yhteensä	543						

Kävijöiltä tiedusteltiin myös, miten pitkään he oleskelivat Nuuksiossa ja sen lähialueilla yhteensä. Tässä kysymyksessä oli lisäksi tarjolla vastausvaihtoehto ”asun lähialueella”. Lähialueeseen oli rajattu kuuluvaksi puiston sijaintikuntien (Espoo, Kirkkonummi, Vihti) lisäksi Helsinki ja Vantaa (kuva 6).

Käynnin kokonaiskestossa on Nuuksiossa ja sen lähialueilla huomioitu ainoastaan lähialueen ulkopuolella asuvat vastaajat. Näin tulos kuvaa matkailijoiksi luokiteltavien henkilöiden viipymää. Tällaisia kävijöitä oli 17 % tutkimukseen osallistuneista. Heistä puolet oli päiväretkellä ja puolet yöpyi Nuuksion kansallispuistossa tai sen lähialueella (taulukko 14). Matkailijoiden keskimääräinen päiväkäynti kansallispuistossa lähialueineen oli 4,6 tunnin mittainen, mikä on reilun tunnin pidempi kuin taulukosta 13 näkyvä kaikkien päiväkävijöiden viipymä puistossa (3,4 h). Pisin päiväkäynti oli kestoltaan puoli vuorokautta. Ne matkailijat, jotka yöpyivät matkallaan kansallispuistossa tai sen lähialueella, viipyivät keskimäärin 3,5 vuorokautta. Naisten vierailu (4,1 vrk) kesti keskimäärin hieman yli vuorokauden pidempään, kuin miesten (3,0 vrk). Tyypillisin vierailu molemmat sukupuolet huomioon ottaen oli kahden vuorokauden mittainen. Pisimmällä kansallispuistossa ja sen lähialueella vietettiin yhteensä 10 vuorokautta.

Kuva 6. Nuuksion kansallispuisto ja tätä tutkimusta varten määritellyt lähialueet. Punaisella merkityt alueet ovat kansallispuistoa (tutkimusalue). Vihreällä merkitty on tutkimukseen määriteltyä Nuuksion kansallispuiston lähialuetta. © Metsähallitus 2010. © Maanmittauslaitos 1/MML/10.

Taulukko 14. Matkailijoiden käynnin kesto (tunteja/vuorokausia) sukupuolen mukaan jaoteltuna Nuuksion kansallispuistossa ja sen lähialueella.

Kävijäryhmä	n	Osuus %	Käynnin kesto (yöpyjillä vrk, päiväkävijöillä h)				
			Keski-arvo	Mediaani	Moodi	Min	Max
Päiväkävijät	48	50	4,6	4	4	1	12
Miehet	26	54	4,8			1	12
Naiset	22	46	4,3			1	12
Yöpyjät	48	50	3,5	2	2	1	10
Miehet	24	50	3,0			1	10
Naiset	23	48	4,1			1	9
Yhteensä	96						

Yleisin yöpymistapa kansallispuistossa oli oma majoite (laavu, telta tms.), jossa yöpyi 69 % kansallispuistossa yöpyneistä (ks. myös taulukko 15). Myös vuokratuvilla (12 %) sekä laavuilla (10 %) oli käyttäjiä. Keskimäärin omassa majoitteessa yövyttiin 1,5 yötä. Luonnollinen ajankohta yöpymisille onkin usein viikonloppu, josta joko toinen tai molemmat yöt vietetään maastossa. Kansallispuiston lähialueella yöpyneistä monet kertoivat majoittuvansa hotellissa, omassa mökisä, muussa omassa majoitteessa (laavu, telta tms.) tai muualla (taulukko 16). Kutakin näistä majoitusmuodoista käytettiin suunnilleen yhtä paljon. Lähialueella yövyttiin niin ikään useimmiten (56 %) 1–2 vuorokautta, mutta myös 4–5 vuorokautta viettäneitä on liki kolmannes (29 %) vastaajista (taulukko 17). Nuuksion kansallispuisto ei olekaan monille kauempaa tuleville matkan ainoa kohde, vaan samalla matkalla on tarkoitus viettää aikaa muissakin lähialueen kohteissa.

Taulukko 15. Vastanneiden yöpymisten määrä Nuuksion kansallispuiston alueella (n = 111). Keskiarvo ilmaisee keskimääräisen majoitusvuorokausien määrän majoitteittain.

Yöpymistapa	n	Keskiarvo	Keskihaj.	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Vuokratuvassa	13	1,4	0,87	1	1	1	1	4
Vuokramökissä	1	3,0		3	3	3	3	3
Omassa mökissä	2	2,0	0,00	2	2	2	2	2
Omassa majoitteessa (laavu, telta tms.)	77	1,5	0,87	1	1	1	2	5
Kodassa tai laavussa	11	1,1	0,30	1	1	1	1	2
Mualla	7	2,4	0,79	1	2	3	3	3

Taulukko 16. Vastanneiden yöpymisten määrä Nuuksion kansallispuiston lähistöllä (n = 41). Keskiarvo ilmaisee keskimääräisen majoitusvuorokausien määrän majoitteittain.

Yöpymistapa	n	Keskiarvo	Keskihaj.	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Hotellissa	8	4,9	2,47	1	4	5	5	10
Vuokramökissä	1	1,0		1	1	1	1	1
Omassa mökissä	9	2,2	1,56	1	1	2	2	6
Asuntoautossa tai -vaunussa	2	3,0	0,00	3	3	3	3	3
Omassa majoitteessa (laavu, telta tms.)	11	1,5	0,93	1	1	1	2	4
Kodassa tai laavussa	1	2,0		2	2	2	2	2
Mualla	9	3,7	2,18	1	1	4	5	7

Taulukko 17. Vastanneiden yöpymisten määrän yhteenveto Nuuksion kansallispuistossa ja sen lähialueella.

Yöpymisten määrä, öitä	Yöpyminen alueella		Yöpyminen lähistöllä		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
1	69	62	16	39	85	56
2	30	27	7	17	37	24
3	6	5	3	7	9	6
4	5	5	5	12	10	7
5	1	1	7	17	8	5
6			1	2	1	1
7			1	2	1	1
10			1	2	1	1
Yhteensä	111	100	41	100	152	100

Kolme neljästä tutkimukseen osallistuneesta oli käynyt alueella aiemmin (taulukko 18). Sukupuolien välillä ei ollut juuri eroa käyntien toistuvuudessa. Nuuksion kansallispuistossa aiemmin vierailleet olivat käyneet puistossa keskimäärin 7,5 kertaa viimeisten 12 kk aikana (taulukko 19). Keskiarvoa nostavat erittäin aktiiviset kävijät, sillä puolet alueella aiemmin käyneistä oli käynyt korkeintaan kolme kertaa viimeisen 12 kk aikana. Nuuksion kansallispuisto onkin hyvien yhteyksien päässä oleva suosittu retki- ja ulkoilukohde, jonne palataan säännöllisesti.

Puolella kävijöistä ensimmäinen käynti Nuuksion kansallispuistossa oli tapahtunut jo yli 12 vuotta sitten, ennen vuotta 1998 (taulukko 20). Yksi vastaaja oli tutustunut alueeseen ensi kertaa jo vuonna 1947 ja toisella edellisestä käynnistä oli ehtinyt vierähtää nelisenkymmentä vuotta.

Taulukko 18. Vastanneiden käynnin toistuvuus Nuuksion kansallispuistossa.

Käynnin toistuvuus	Miehet		Naiset		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Ensikertaa alueella	54	24	57	26	111	25
Käynyt aikaisemmin	174	76	159	74	339	75
Yhteensä	228		216		450	

Taulukko 19. Vastanneiden aiemmat käynnit Nuuksion kansallispuistossa viimeisten 12 kk aikana.

Muuttuja	n	Keski-arvo	Keskihaj.	Prosenttipisteet				
				Min	25%	Med	75%	Max
Käynnit viimeisten 12 kuukauden aikana	339	7,5	17,25	0	1	3	6	200

Taulukko 20. Vastanneiden aiempien Nuuksion kansallispuistossa käyntien ajoittuminen.

Ensimmäinen ja viimeisin käynti alueella	n	Keski-arvo	Keskihajonta	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Ensimmäisen kerran käynyt								
vuonna	295	1995,0	11,67	1947	1988	1998	2004	2009
vuotta sitten	295	14,1	11,71	0	5	11	21	62
Viimeksi käynyt								
vuonna	299	2007,7	3,65	1970	2008	2009	2009	2010
vuotta sitten	299	1,4	3,68	0	0	0	1	40

3.2.5 Saapuminen alueelle

Eniten vastauksia saatiin keväästä syksyyn ulottuvalla ajanjaksolla kesäkuun ollessa yllättävän hiljainen, heinäkuun ja lokakuun taas vilkkaimmat (taulukko 21). Mikään kuukausista ei kuitenkaan erottunut erityisen suosittuna muihin verrattuna. Marraskuusta maaliskuuhun oli hiljaisinta, vähiten kävijöitä tavoitettiin helmikuun pakkasilla (3 henkilöä, 1 % vastauksista). Talvi 2010 menikin pitkälti reilujen pakkasten merkeissä, mikä on ainakin kylmimpinä pakkaspäivinä vähentänyt ulkoiluintoa esimerkiksi pienten lasten kanssa. Muutamina talvipäivinä vastauslomakkeita saatiin kerätyksi vain yksi kappale. On toki otettava huomioon se, miten keruupäivät jakaantuivat kuukausille ja miten tämä vaikutti vastausten jakautumiseen keruukaudelle. Helmikuussa, hiljaisimpana kuukautena, keräyspäiviäkin oli vain kolme. Heinäkuussa, jolloin vastauksia saatiin eniten, oli keräyspäiviä seitsemän. Tosin lokakuun neljällä keräyspäivällä päästiin lähes yhtä suureen tulokseen heinäkuun kanssa.

Taulukko 21. Nuuksion kansallispuistoon saapuminen ja kyselyyn vastaaminen kuukausittain.

Kuukausi	Saapumispvm		Vastauspvm	
	kpl	%	kpl	%
Tammikuu	19	3	19	3
Helmikuu	3	1	3	1
Maaliskuu	22	4	22	4
Huhtikuu	65	12	65	12
Toukokuu	76	14	76	14
Kesäkuu	47	8	46	8
Heinäkuu	91	16	92	16
Elokuu	62	11	62	11
Syyskuu	71	13	71	13
Lokakuu	89	16	89	16
Marraskuu	8	1	8	1
Joulukuu	6	1	6	1
Yhteensä	559	100	559	100

Viikolla käynnit painottuvat pääosin loppuviikkoon (taulukko 22). Vilkkain päivä oli lauantai, jolloin 30 % vastanneista saapui kansallispuistoon. Sunnuntaisin kävijöitä oli lähes yhtä paljon (27 %). Maanantaista keskiviikkoon kävijöitä oli myös, mutta määrä oli esimerkiksi maanantaina noin viidennes viikonlopun kävijämäärästä.

Valtaosa (77 %) kävijöistä saapui alueelle klo 10–16 (taulukko 23). Aamukahdeksan ja kymmenen välillä saapui 8 % vastanneista. Iltakuuden ja aamukahdeksan välillä saapujia oli niin ikään 8 %.

Taulukko 22. Saapuminen Nuuksion kansallispuistoon ja vastaaminen viikonpäivittäin.

Viikonpäivä	Saapumispvm		Vastauspvm	
	kpl	%	kpl	%
Maanantai	36	6	30	5
Tiistai	23	4	23	4
Keskiviikko	40	7	45	8
Torstai	71	13	52	9
Perjantai	71	13	58	10
Lauantai	166	30	184	33
Sunnuntai	152	27	167	30
Yhteensä	559	100	559	100

Taulukko 23. Saapuminen Nuuksion kansallispuistoon ja vastaaminen kellonajan mukaan.

Kellonaika	Saapumisaika		Vastausaika	
	kpl	%	kpl	%
8:00–9:59	45	8	7	1
10:00–11:59	168	31	85	18
12:00–13:59	165	30	134	28
14:00–15:59	87	16	126	26
16:00–17:59	37	7	101	21
18:00–19:59	22	4	32	7
20:00–21:59	16	3		
22:00–7:59	6	1		
Yhteensä	546	100	485	100

Valtaosa (74 %) käytti Nuuksion kansallispuistoon saapumiseen henkilöautoa ja lähes kaikki henkilöautoa käyttäneet (73 %) kulkivat sillä perille asti (taulukot 24 ja 25). Henkilöauton lisäksi hyödynnettiin julkista liikennettä: linja-autoa käytti matkantekoon 16 % ja junaa 11 %. Linja-auto oli viimeisin kulkuneuvo 13 prosentilla; junalla ei perille kansallispuistoon pääse. Polkupyörä oli vaihtoehto viidelle prosentille ja lentokonettakin oli muutama kauempaa tullut käyttänyt. Taksi toi kansallispuistoon 10 tutkimukseen osallistunutta kävijää.

Taulukko 24. Kulkuneuvot, joita vastanneet käyttivät matkallaan Nuuksion kansallispuistoon. Matka on voitu tehdä useammalla kulkuneuvolla.

Kulkuneuvo	kpl	%
Henkilöauto	409	74
Henkilöauto ja asuntovaunu tai matkailuauto	10	2
Linja-auto	88	16
Tilausbussi (ryhmämatka)	11	2
Juna	62	11
Lentokone	3	1
Moottoripyörä	1	0
Polkupyörä	27	5
Kanootti, kajakki tai soutuvene	1	0
Jalan	27	5
Taksi	10	2
Jokin muu	11	2
Vastanneita yhteensä	550	100

Taulukko 25. Vastanneiden viimeisin kulkuneuvo Nuuksion kansallispuistoon saavuttaessa.

Viimeisin kulkuneuvo	kpl	%
Henkilöauto	393	73
Henkilöauto ja asuntovaunu tai matkailuauto	7	1
Linja-auto	67	13
Tilausbussi (ryhmämatka)	11	2
Polkupyörä	25	5
Kanootti, kajakki tai soutuvene	1	0
Jalan	21	4
Taksi	10	2
Yhteensä	535	100

3.2.6 Käyntiin liittyvä rahankäyttö ja sen paikallistaloudelliset vaikutukset

Kävijöiden rahankäytön ja sen paikallistaloudellisten vaikutusten arvioimiseksi vastaajia pyydettiin arvioimaan kulut, jotka liittyivät tähän käyntiin Nuuksion kansallispuistossa ja sen lähialueilla. Keskimäärin vastanneet arvioivat kuluttaneensa käynnillään kahdeksan euroa (taulukko 26). Alueella yöpyneet arvioivat kuluttaneensa 15 € ja päiväkävijät 5€. Lähialueelta tulleet kävijät kuluttivat 6 € ulkomaiset matkailijat 8 € ja kauempaa kotimaasta tulleet keskimäärin 20 € käyntiä kohden. Eniten kuluttivat lähialueen ulkopuolelta tulleet kotimaiset matkailijat, jotka myös yöpyivät alueella. He arvioivat kuluttaneensa 40 € haastattelukerran käynnillä.

Ulkomaisten matkailijoiden kulutus oli yllättävän pieni, etenkin kun heistä valtaosa kuitenkin majoittuu pääkaupunkiseudulla, joka kuului tutkimuksen lähialueeseen. Todennäköisesti osa näistä vastaajista ei huomionnut koko matkaansa liittyviä menoja, kuten lentolippuja ja majoitusta, vaan arvioi ainoastaan Nuuksion kansallispuistossa vierailuun kuluneen summan, joka koostui esimerkiksi bussilipuista ja pikkueväistä.

Kaikkien kävijöiden kulutuksen keskimääräinen summa, kahdeksan euroa, on varsin alhainen. Tämä selittynee sillä, että Nuuksion kansallispuistossa valtaosa kävijöistä on lyhyellä ulkoiluretkellä, jolle ei välttämättä oteta esimerkiksi eväitä mukaan. Toisekseen moni vastaajista ei ilmeisesti ole osannut tai jaksanut arvioida perusteellisesti kaikkea sitä, mitä kysymyksessä on kysytty. Monelta vastaajalta lienee jäänyt huomioimatta esimerkiksi polttoainekulut, jotka ovat syntyneet alueelle saapumisesta.

Paikallistaloudellisten vaikutusten arvioinnissa käytettyjä käsitteitä on määritelty taulukossa 27.

Taulukko 26. Nuuksion kansallispuiston kävijöiden rahankäyttö (sis. ALV) ja käynnit matkailijaryhmittäin ja oleskelun pituuden mukaan kansallispuistossa ja sen lähialueella.

	Kaikki	Majoittujat	Päiväkävijät
Kaikki kävijät	n = 544	n = 128	n = 413
Keskimääräinen kulutus (€)	8	15	5
Kotimaiset matkailijat	n = 56	n = 24	n = 32
Keskimääräinen kulutus (€)	20	40	5
Ulkomaiset matkailijat	n = 44	n = 21	n = 22
Keskimääräinen kulutus (€)	8	5	10
Lähialueen asukkaat	n = 416	n = 80	n = 334
Keskimääräinen kulutus (€)	6	11	4

Taulukko 27. Paikallistaloudellisten vaikutusten arviointiin liittyviä käsitteitä ja niiden määritelmiä.

Käsite	Määritelmä
Kokonaistulovaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyvät välittömät ja välilliset tulovaikutukset.
Kokonaistyöllisyysvaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyvät välittömät ja välilliset henkilötyövuodet.
Kotimaiset matkailijat	Kohteen lähialueen ulkopuolelta Suomesta tulevat kävijät.
Paikalliset kävijät	Lähialueella asuvat kävijät.
Majoittujat	Kohteessa tai sen lähialueella vähintään yhden yön majoittuneet kävijät.
Päiväkävijät	Kävijät, jotka eivät ole yöpyneet kohteessa tai sen lähialueella.
Välittömät vaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä aiheutuvat välittömät tulo- ja työllisyysvaikutukset lähialueen yrityksissä.
Välilliset vaikutukset	Välittömät vaikutukset kertautuvat välillisiksi vaikutuksiksi, kun välitöntä tuloa saavat yritykset ostavat muilta lähialueen yrityksiltä tuotteita ja palveluita sekä maksavat tuloa työntekijöille, jotka käyttävät tulonsa tuotteiden ja palveluksien ostoon lähialueella. Osa välillisistä vaikutuksista vuotaa alueen ulkopuolelle.

Nuuksion kansallispuiston kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset kokonaisvaikutukset olivat noin 1,4 miljoonaa euroa (taulukko 28) ja työllisyysvaikutukset noin 11 henkilötyövuotta. Nämä luvut kuvaavat kävijöiden rahankäytöstä alueelle muodostuvia välillisiä ja välittömiä rahavirtoja sekä niihin kytkeytyviä työllisyysvaikutuksia. Metsähallitus on arvioinut kaikkien Suomen kansallispuistojen vastaavien lukujen olevan yhteenlaskettuna 85,7 miljoonaa € ja 1 100 htv (Metsähallitus & Metsäntutkimuslaitos 2009). Nuuksion osuus luvuista on keskimääräistä pienempi. Kun määrät jaetaan tasan Suomen kaikkien 35:n kansallispuiston kesken, saadaan keskimääräiseksi tulovaikutukseksi 2,4 miljoonaa € ja työllisyysvaikutukseksi 31 htv. Ero selittyy Nuuksion kansallispuiston luonteella verrattuna muihin. Nuuksio on enemmänkin lähivirkistyskohde, jossa kävijöiden rahankäyttö on vähäisempää kuin kohteissa, joissa tai joiden lähistöllä kävijät esimerkiksi majoittuvat useammin ja pidempään.

Menolajeista ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset nousevat selvästi yli muiden keskimääräistä rahankäyttöä mitattaessa. Seuraavaksi eniten rahaa on mennyt huoltamo-ostoksiin ja majoituspalveluiden käyttöön. Vaikka majoituspalveluihin keskimäärin käytetyt eurot ovat alle puolet ruoka- ja muihin vähittäiskauppaostoksiin verrattuna, tuottavat majoituspalveluihin käytetyt eurot silti kolme henkilötyövuotta ruoka- ja vähittäiskauppaostosten tuottaessa yhden. Tämä selittyy palvelualojen (kuten majoituspalvelut) työllistävämmällä vaikutuksella. Näiden tulovaikutus kohdistuu myös suuremmassa määrin lähialueelle.

Taulukko 28. Nuuksion kansallispuiston kävijöiden rahankäyttö ja paikallistaloudelliset vaikutukset menolajeittain Nuuksion kansallispuistossa ja lähialueella (n = 544).

Menolaji	Keskimäär. rahankäyttö (€ sis. ALV)	Tulovaikutus (€ ilman ALV)	% tulovaikutuksista	Työllisyysvaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	1,41	15 851	2	0
Paikallisliikenne ²	0,53	87 420	13	1
Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	2,36	77 292	11	1
Kahvila ja ravintola	0,52	73 307	11	1
Majoittuminen	1,13	186 978	27	3
Ohjelmopalvelut ³	0,78	128 411	19	1
Muut menot ⁴	0,86	120 351	17	1
Välittömät vaikutukset yhteensä		689 610	100	7
Välilliset vaikutukset		710 336		
Kokonaisvaikutukset		1 399 946		11

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen, kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus- metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

Matkakohdepäätöksen perusteella tarkasteltaessa Nuuksion kansallispuiston tärkeimmäksi kohteeseen valinneiden taloudelliset kokonaisvaikutukset ovat noin 850 000 € ja työllisyysvaikutukset kuusi henkilötyövuotta (taulukko 29). Niiden kävijöiden, joille kansallispuisto oli yksi monista kohteista, taloudelliset vaikutukset olivat noin 550 000 € ja työllistävä vaikutus 5 htv. Hyvin harvalle Nuuksion kansallispuisto oli ennalta suunnittelemaan kohde matkan varrella, joten näiden kävijöiden rahankäytön tulo- ja työllisyysvaikutukset olivat melko marginaaliset.

Taulukko 29. Nuuksion kansallispuiston kävijöiden paikallistaloudelliset vaikutukset kohteen tärkeyden mukaan.

Menolaji	Tärkein kohde n = 453		Yksi monista kohteista n = 70		Ennalta suunnittelemaan n = 13		Yhteensä n = 536	
	Tulo- vaikutus (€ ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)	Tulo- vaikutus (€ ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)	Tulo- vaikutus (€ ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)	Tulo- vaikutus (€ ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	13 283	0,1	2 532	0,0	209	0,0	16 024	0,1
Paikallisliikenne ²	72 334	0,4	11 455	0,1	4 935	0,0	88 724	0,5
Ruoka- ja vähittäis- kauppaostokset	66 617	0,6	11 584	0,1	122	0,0	78 324	0,7
Kahvila ja ravintola	27 464	0,4	45 890	0,7	1 046	0,0	74 401	1,1
Majoittuminen	42 720	0,6	147 048	2,2	0	0,0	189 769	2,9
Ohjelmalvelut ³	98 076	0,6	31 943	0,2	308	0,0	130 328	0,8
Muut menot ⁴	108 718	1,2	13 168	0,1	261	0,0	122 147	1,3
Välittömät vaikutukset yhteensä	429 214	4	263 621	3	6 882	0	699 718	7
Välilliset vaikutukset	424 681	2	290 008	1	6 058	0	720 747	4
Kokonaisvaikutukset⁵	853 895	6	553 629	5	12 940	0	1 420 464	11

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen, kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus- metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

⁵ Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmenttoimattomaan aineistoon. Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

Euromääräisesti suurimman tulovaikutuksen tuottavat lähialueen asukkaat (taulukko 30). Muualta kotimaasta tulevat kävijät tuovat kuitenkin kävijää kohden eniten euroja alueelle. Kotimaan matkailijoiden rahankäytön kokonaistulovaikutukset ovat noin kolmasosa kaikista kävijöiden tulovaikutuksista, vaikka määrällisesti heitä on vain vajaa 11 % kaikista vastanneista.

Lähialueen asukkaat panostivat selvästi eniten ohjelmalveluihin (taulukko 30). Muualta kotimaasta tulleet eivät puolestaan juuri nimeksikään intoutuneet näitä palveluita käyttämään. Sen sijaan suurin osa heidän euroistaan meni majoituspalveluihin.

Päiväkävijät tuottavat kokonaisuudessaan hieman suuremman tulovaikutuksen kuin majoittajat (taulukko 31). Päiväkävijät käyttävät keskimäärin vähemmän rahaa kuin majoittajat, mutta heitä on vastanneissa yli kolme kertaa niin paljon kuin majoittajia.

Taulukko 30. Nuuksion kansallispuiston kävijöiden paikallistaloudelliset vaikutukset matkailijaryhmittäin.

Menolaji	Kotimaan matkailijat n = 56		Ulkomaiset matkailijat n = 44		Lähialueen asukkaat n = 416		Yhteensä n = 516	
	Tulo- vaikutus (€ ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)	Tulo- vaikutus (€ ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)	Tulo- vaikutus (€ ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)	Tulo- vaikutus (€ ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	5 149	0,0	916	0,0	9 059	0,1	15 124	5 149
Paikallisliikenne ²	11 309	0,1	13 662	0,1	64 950	0,4	89 921	11 309
Ruoka- ja vähittäiskaup- paostokset	17 098	0,2	5 350	0,0	56 495	0,5	78 943	17 098
Kahvila ja ravintola	31 236	0,5	11 272	0,2	29 833	0,5	72 341	31 236
Majoittuminen	125 738	1,9	18 307	0,3	33 857	0,5	177 902	125 738
Ohjelmapalvelut ³	3 204	0,0	15 881	0,1	115 333	0,7	134 418	3 204
Muut menot ⁴	18 108	0,2	6 480	0,1	85 997	0,9	110 585	18 108
Välittömät vaikutukset yhteensä	211 842	3	71 868	1	395 525	4	679 235	211 842
Välilliset vaikutukset	238 827	1	72 083	0	384 302	2	695 212	238 827
Kokonaisvaikutukset⁵	450 669	4	143 951	1	779 826	5	1 374 446	450 669

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus- metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

⁵ Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmenttoimattomaan aineistoon. Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

Taulukko 31. Päiväkävijöiden ja majoittujien paikallistaloudelliset vaikutukset Nuuksion kansallispuistossa ja lähialueella.

Menolaji	Päiväkävijät n = 413		Majoittujat n = 128		Yhteensä n = 541	
	Tulovaikutus (€ ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)	Tulovaikutus (€ ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)	Tulovaikutus (€ ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	9 518	0,1	6 420	0,1	15 939	0,1
Paikallisliikenne ²	47 177	0,3	38 283	0,2	85 460	0,5
Ruoka- ja vähittäiskauppaostokset	28 977	0,3	47 532	0,4	76 508	0,7
Kahvila ja ravintola	41 848	0,6	31 088	0,5	72 936	1,1
Majoittuminen	46 599	0,7	141 416	2,2	188 015	2,9
Ohjelmapalvelut ³	126 068	0,8	3 056	0,0	129 123	0,8
Muut menot ⁴	70 481	0,7	37 584	0,4	108 065	1,1
Välittömät vaikutukset yhteensä	370 667	3	305 379	4	676 046	7
Välilliset vaikutukset	362 076	2	333 317	2	695 394	3
Kokonaisvaikutukset⁵	732 744	5	638 696	5	1 371 440	11

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

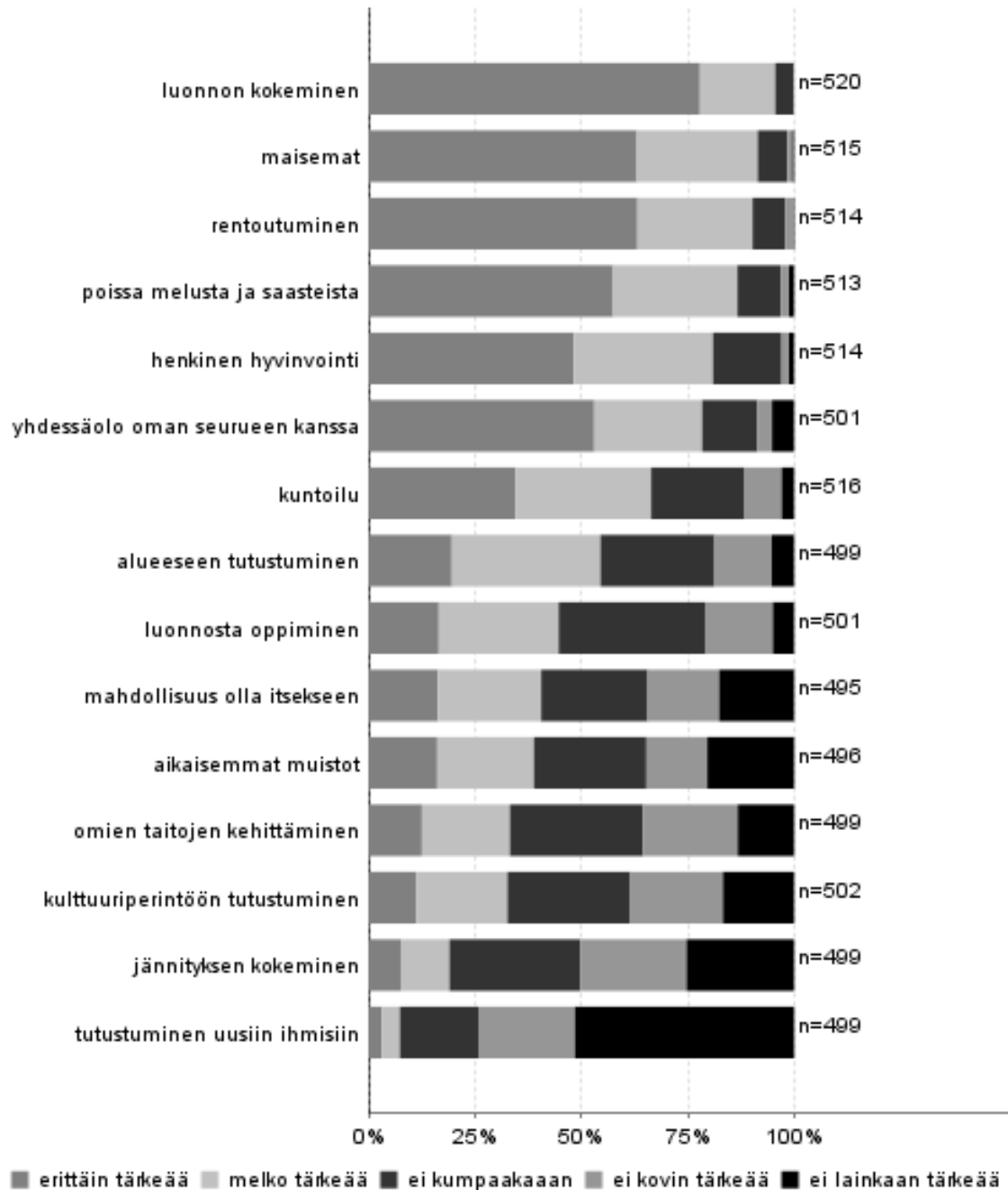
⁴ Muut menot, esim. kalastus- metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

⁵ Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmenttoimattomaan aineistoon. Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

3.3 Kävijättyytyväisyys

3.3.1 Käynnin tarkoitus

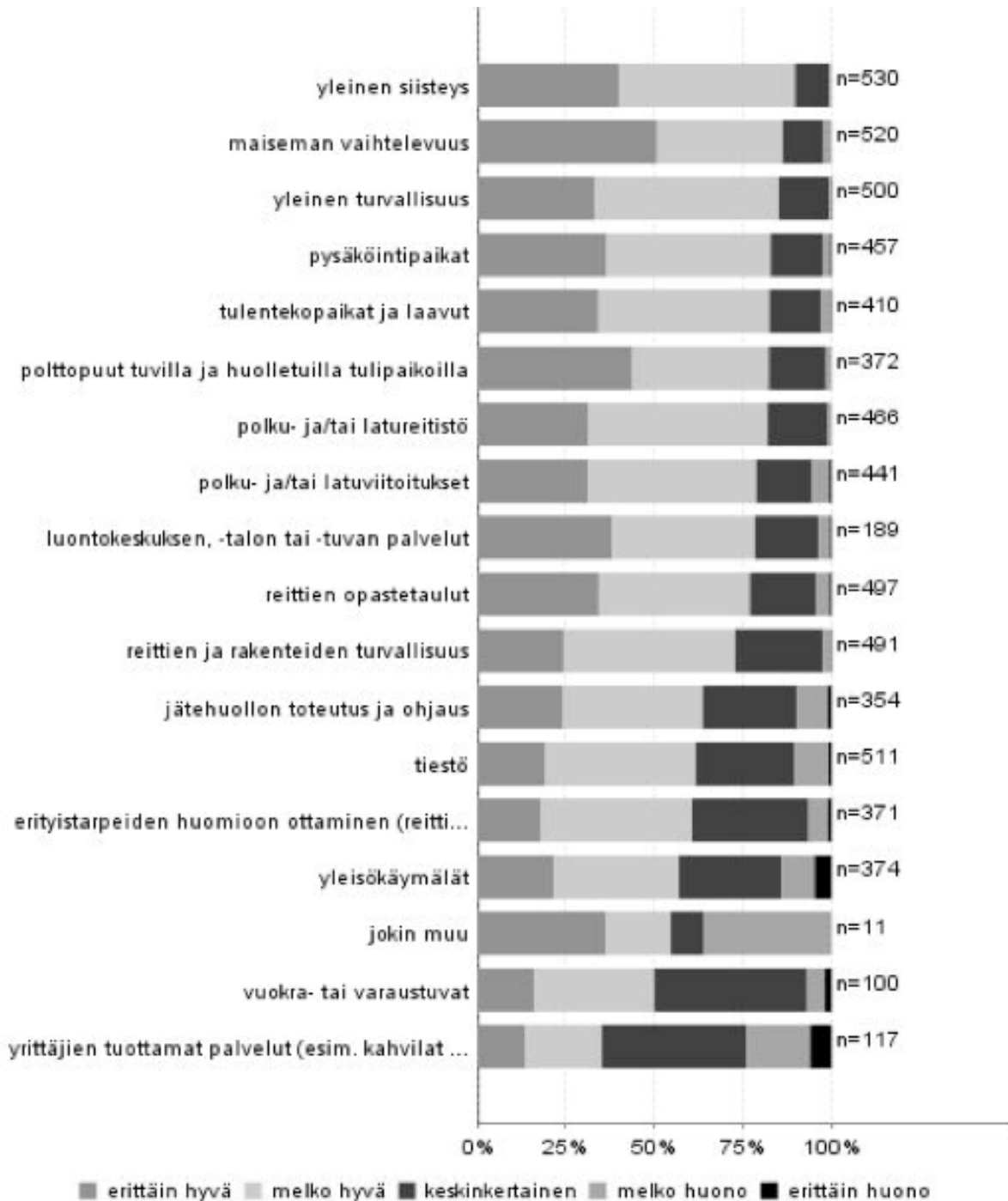
Tärkeimmiksi syiksi Nuuksion kansallispuistossa käymiseen nousivat luonnon kokeminen, maisemat, rentoutuminen ja pääsy pois melusta ja saasteista (kuva 7). Tutustuminen uusiin ihmisiin tai jännityksen kokeminen eivät puolestaan olleet kovinkaan monen vastanneen syy saapua kansallispuistoon. Suurin osa kävijöistä liikkuu Nuuksion kansallispuistossa seurueen kanssa ja pitää siellä yhdessä vietettyä aikaa tärkeänä.

Kuva 7. Vastanneiden virkistysmotiivit Nuuksion kansallispuistossa.

3.3.2 Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristön laadusta

Tutkimukseen osallistuneet arvioivat vierailullaan käyttämiensä palveluiden, rakenteiden ja ympäristön laatua ja määrää. Vastanneet pitivät Nuuksion kansallispuiston palveluja pääsääntöisesti hyvinä (kuva 8). Käytetyimpiä palveluita ja rakenteita olivat tiestö (93 % vastanneista), reittien opastetaulut (90 %), polku- ja/tai latureitistö (85 %) ja pysäköintipaikat (83 %). Vähiten käyttöä oli vuokra- ja varaustuvilla (18 %) sekä yrittäjien tuottamilla palveluilla (21 %).

Kuva 8. Vastanneiden mielipiteet Nuuksion kansallispuistossa käyttämiensä palveluiden laadusta.

Tyytyväisimpiä vastaajat olivat keskimäärin pysäköintipaikkoihin ja puuhuoltoon tulipaikoilla: niiden laadun arvioitiin olevan keskimäärin 4,2 asteikolla 1–5, jossa 5 tarkoittaa erittäin hyvää ja 1 erittäin huonoa (ks. myös kuva 8). Vastanneista 83 % piti pysäköintipaikkoja ja 82 % puuhuoltoa melko hyvinä tai erittäin hyvinä. Arvosanaan 4,1 ylsivät polku- ja/tai latureitistö, reittien opastetaulut, tulentekopaikat ja laavut sekä luontotuvan palvelut. Tiestöä piti melko huonona tai erittäin huonona 11 % vastanneista. Moitteet kohdistuvat todennäköisesti Haukkalammelle johtavaan kapeahkoon hiekkatiehen sekä Kattilaan johtavan tien päällystämättömälle loppupätkälle.

Kävijät arvostivat Nuuksion kansallispuiston yleistä siisteyttä ja turvallisuutta sekä maiseman vaihtelevuutta: lähes kaikki (86–90 %) vastanneista piti näitä melko tai erittäin hyvinä. Sen sijaan yrittäjien tuottamat palvelut saivat laatuarvioinnissa käyttäjiltä heikomman arvioinnin (keskiarvo 3,2) ja ne jakoivat vastaajien mielipiteitä. Yritysten palveluita oli käyttänyt ja arvioinut 21 % vastanneista ja heistä 35 % piti niitä melko hyvinä tai erittäin hyvinä, kun taas 24 % arvioi yrittäjien tuottamat palvelut laadultaan melko tai jopa erittäin huonoiksi. Loput pitivät nykyisiä palveluita keskinkertaisina keskiarvon ollessa 3,2. Ulkopuolisilla yrittäjillä ei ole kansallispuiston alueella kahvilaa tai varsinaista palvelupistettä Kattilan tilauskäytössä olevia tiloja lukuun ottamatta. Hotelli Elohoivin yhteydessä kansallispuiston länsireunalla on luontomatkailuyrittäjän toimipiste.

Todennäköisesti esimerkiksi Haukkalammen alueella omatoimisesti liikkuva kävijä ei käytä tai edes kohtaa yrittäjien tarjoamia palveluita käynnillään. Tämä todennäköisesti näkyi myös tämän tutkimuksen vastauksissa paitsi laadun myös määrän arvioinnissa: vain joka neljäs vastaaja oli ylipäätään ottanut kantaa yrittäjien tuottamien palveluiden määrään. Heistä valtaosa (72 %) oli nykyiseen määrään tyytyväisiä (taulukko 33).

Palveluiden määrälle kävijät antoivat yleisarvosanan 4,2 asteikolla 1–5 (taulukko 32). Yhteensä 90 % vastaajista piti palveluiden nykyistä määrää melko hyvänä tai erittäin hyvänä.

Taulukko 32. Vastanneiden kokonaistyytyväisyys Nuuksion kansallispuiston palvelujen määrään. Arviointi: 1 = erittäin tyytymätön, ... 5 = erittäin tyytyväinen.

Palvelu	Arvioinut		Arviointi, %					Keskiarvo
	n	%	Erittäin tyytymätön	Melko tyytymätön	Ei kumpikaan	Melko tyytyväinen	Erittäin tyytyväinen	
Tyytyväisyys palveluiden määrään kokonaisuudessaan	526	94	0	1	9	59	31	4,2
Vastanneita yhteensä	526							

Yksityiskohtaisemmassa arvioinnissa vähintään 80 % vastaajista oli arvioinut palveluiden määrän liian pieneksi kaikissa kohdissa sopivaksi (taulukko 33). Parhaiten alueen käyttäjien tarpeita vastasi tiestön määrä, jota 87 % vastanneista piti sopivana. Arvosanojen keskiarvoksi muodostui useissa kohdissa noin 2 asteikolla 1–3 (1 = liian pieni, 2 = sopiva, 3 = liian suuri määrä).

Yleisökäymälöitä toivoi alueelle lisää 22 % niiden määrää arvioineista 66:sta vastaajia. Vuokra- ja varaustupia kaipasi lisää 18 % niiden määrää arvioineista. Polku- ja/tai latureitistön puolestaan kokee 10 % vastanneista jo liian tiheäksi. Luontotuvan palveluiden määrän sopivuutta arvioi 34 % tähän kysymykseen vastanneista. Heistä 10 % mieltää luontotuvan palvelut liian kattaviksi 81 prosentin ollessa tyytyväisiä nykyiseen tasoon.

Taulukko 33. Mielipiteet Nuuksion kansallispuiston palvelujen määrästä. Arviointi: 1 = liian pieni, ... 3 = liian suuri.

Palvelu	Arvioinut		Arviointi, %			En osaa sanoa		Keskiarvo	Keskihajonta
			Liian pieni	Sopiva	Liian suuri	n	%		
	n	%							
Pysäköintipaikat	355	78	13	81	6	89	19	1,93	0,43
Tiestö	347	76	7	87	6	85	19	1,99	0,36
Reittien opastetaulut	372	81	13	80	8	52	11	1,95	0,45
Polku- ja/tai latureitistö	339	74	8	82	10	77	17	2,02	0,42
Polku- ja/tai latuviitoitukset	338	74	12	80	8	76	17	1,96	0,45
Tulentekopaikat ja laavut	333	73	17	78	5	85	19	1,87	0,45
Polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	287	63	9	85	6	130	28	1,96	0,39
Yleisökäymälät	302	66	22	73	5	119	26	1,83	0,49
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	273	60	15	80	4	140	31	1,89	0,43
Erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljetus, turvallisuus, opasteet yms.)	248	54	13	83	4	162	35	1,92	0,40
Vuokra- tai varaustuvat	103	22	18	78	4	296	65	1,85	0,45
Luontokeskuksen, -talon tai -tuvan palvelut	154	34	9	81	10	242	53	2,01	0,44
Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmapalvelut)	116	25	24	72	3	273	60	1,79	0,48
Reittien ja rakenteiden turvallisuus	3	1	67	33	0	9	2	1,33	0,58
Yleinen turvallisuus	0	0	0	0	0	1	0		
Yleinen siisteys	0	0	0	0	0	1	0		
Maiseman vaihtelevuus	0	0	0	0	0	1	0		
Jokin muu	6	1	50	50	0	0	0	1,50	0,55
Vastanneita yhteensä	458								

3.3.3 Kävijöiden odotusten toteutuminen

Kävijöiltä tiedusteltiin, miten Nuuksion kansallispuiston luonnonympäristö, harrastusmahdollisuudet sekä reitit ja rakenteet vastasivat heidän ennako-odotuksiaan. Kävijät arvioivat odotusten toteutumista asteikolla 1–5 siten, että 1 vastasi odotusten täyttymistä erittäin huonosti ja 5 erittäin hyvin.

Parhaiten odotuksia vastasi luonnonympäristö keskiarvolla 4,64 (taulukko 34). Kenenkään odotukset eivät osuneet huonosti yksin paikan päällä koetun kanssa, vaan lähes kaikki vastanneet (97 %) kokivat odotustensa täyttyneen melko hyvin tai erittäin hyvin. Loppuillakin odotukset luonnonympäristöstä täyttyivät keskinkertaisesti.

Reitit ja rakenteet vastasivat toiseksi parhaiten odotuksia. Vastaajista 90 prosentille todellisuus näyttäytyi melko hyvin tai erittäin hyvin odotusten kaltaisena. Yksi prosentti vastaajista arvioi kuitenkin reittien ja rakenteiden vastanneen odotuksia melko huonosti.

Harrastusmahdollisuudet puolestaan osuivat vähiten yksin ennako-odotusten kanssa, vaikeivät nekään erityisen huonosti. Vastanneista 17 % koki vierailun vastanneen odotuksia keskinkertaisesti. Suurimmalla osalla kuitenkin odotukset täyttyivät myös harrastusmahdollisuuksien osalta melko hyvin tai erittäin hyvin.

Taulukko 34. Vastanneiden ennako-odotusten täytyminen Nuuksion kansallispuistossa.

Odotukset	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo	Keskihajonta
	n	%	Erittäin huonosti	Melko huonosti	Keskinkertaisesti	Melko hyvin	Erittäin hyvin		
Luonnonympäristö	546	100	0	0	3	30	67	4,64	0,54
Harrastusmahdollisuudet	524	96	0	0	17	36	46	4,28	0,76
Reitit ja rakenteet	538	98	0	1	9	48	42	4,30	0,69
Yhteensä	547								

3.3.4 Vastanneiden käyntiä häiritsevät tekijät

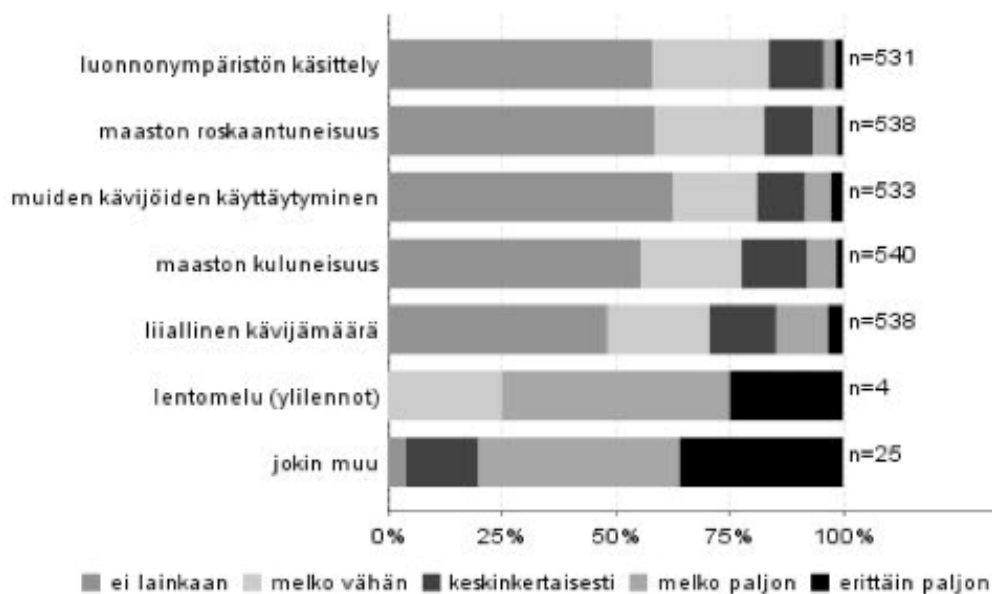
Vastaajia pyydettiin arvioimaan Nuuksion kansallispuistossa vierailunsa aikana havaitsemiaan häiriötekijöitä. Arviointi suoritettiin asteikolla 1–5, jossa 1 merkitsi erittäin paljon häiriötä ja 5 ei lainkaan häiriötä. Mielenpidettä tiedusteltiin maaston kuluneisuudesta, maaston roskaantuneisuudesta, luonnonympäristön käsittelystä, liiallisesta kävijämäärästä ja muiden kävijöiden käyttäytymisestä. Näiden lisäksi oli mahdollista ilmoittaa ja arvioida muita häirinneitä tekijöitä.

Kysytyistä asioista luonnonympäristön käsittely koettiin vähiten häiritseväksi (kuva 9). Ainoastaan neljä prosenttia arvioi sen olevan melko tai erittäin häiritsevää. Vastanneista 58 prosenttia se ei häirinnyt lainkaan. Arvioiden keskiarvoksi tuli 4,36. Maaston roskaantuneisuuden häiritsevyys koettiin lähestulkoon yhtä vähäisenä kuin luonnonympäristön käsittely. Melko paljon tai erittäin paljon roskaantuneisuus häiritsi kuutta prosenttia vastaajista. 59 prosenttia ei kokenut asiaa lainkaan häiritseväksi.

Muiden kävijöiden käyttäytymisen suhteen mielipiteet jakautuivat hieman enemmän. Vastaajista 63 prosenttia se ei häirinnyt lainkaan, kun taas yhdeksän prosenttia koki sen melko tai erittäin häiritsevänä. 18 prosentille muut kävijät aiheuttivat käyttäytymisellään häiriötä melko vähän. Maaston kuluneisuuden koki melko tai erittäin häiritsevänä 7 %, kun taas 56 % ei pitänyt kuluneisuutta lainkaan häiritsevänä.

Nuuksion kansallispuiston ollessa varsinkin tietyiltä osin erittäin suosittu ulkoilu- ja retkeilykohde on helppo ymmärtää liiallisen kävijämäärän olevan melko suuri tai erittäin suuri häiriötekijä 14 prosentille vastaajista. 15 % koki häiriön keskinkertaisena ja 22 % melko vähäisenä. 48 prosentille kävijämäärä ei ollut lainkaan liiallinen. Myös vierailun ajankohta vaikuttaa todennäköisesti koettuun häiriöön: esimerkiksi vilkkaina syysviikonloppuina Haukkalammen alueella on ajoittain todella ruuhkaista.

”Jokin muu” -kohdassa mainitut häiriötekijät on koottu taulukkoon 35. Useimmin mainittu erillinen tekijä oli lentomelu, jonka oli maininnut häiritsevänä neljä vastaajaa. Yksi heistä koki melun erittäin häiritsevänä, kaksi melko häiritsevänä ja yksi melko vähän häiritsevänä. Kahteen kertaan mainittiin räksyttävät koirat. Yksittäisiä mainintoja oli muun muassa vähäinen eläinten määrä, kuivuus, lumi, liialliset rakenteet ja liiallinen show.

Kuva 9. Vastanneita häirinneet tekijät Nuuksion kansallispuistossa.

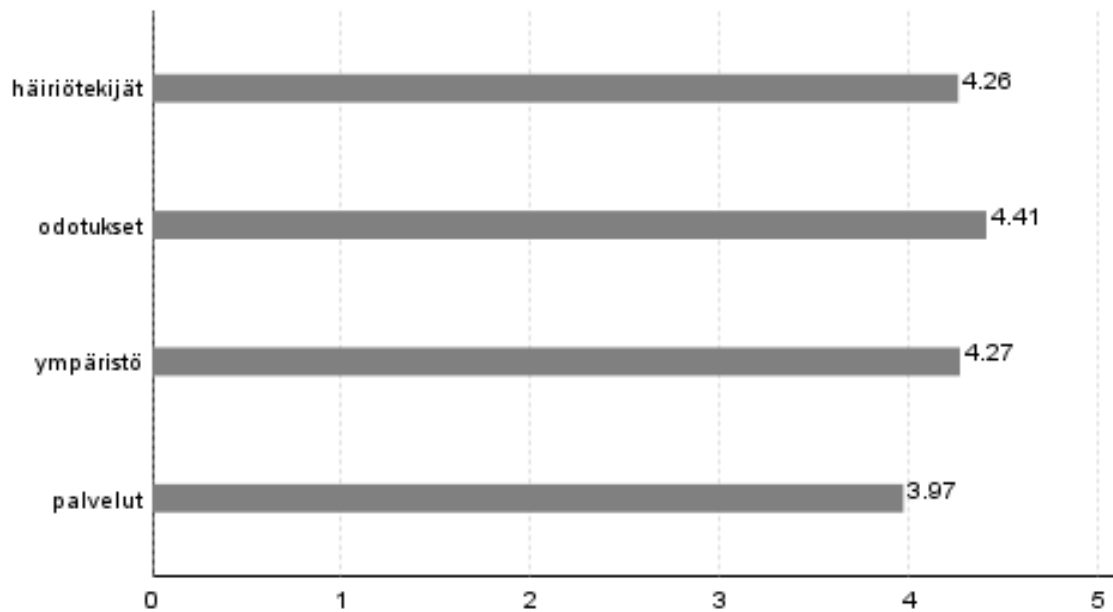
Taulukko 35. Muut vastanneita häirinneet tekijät.

Häiriö muu	kpl
Eläimiä vähän	1
Huonot bussiyhteydet	1
Huonot opasteet	1
Ihmisten juopottelu	1
Iso-Holman sahapukki rikki	1
Kattilassa liikaa tilaisuuksia, rauha kadonnut	1
Koirat	1
Kuivuus	1
Kysymykset	1
Lastenhoituhuone puuttuu	1
Lastenvaunujen kanssa vaikea kulkea	1
Lentokoneet	1
Liikaa rakenteita	1
Liikaa showta	1
Lumi	1
Moottoriajoneuvojen jäljet	1
Parkkipaikkoja liian vähän	1
Pistävä haju wc:ssä	1
Pitköspuiden rakentaminen kestää ikuisuuden (Klassarin kierros)	1
Puutteelliset reittimerkinnot	1
Reittimerkkien puuttuminen	1
Räksyttävät koirat	2
Sää	1
Wc	1
Vuokrakämpän pihapiirin vierestä kulkevat ihmiset	1
Ylinopeutta ajavat autoilijat	1
Yhteensä	27

3.3.5 Kävijätyytyväisyysindeksi

Nuuksion kansallispuiston valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijätyytyväisyysindeksi on 4,14 asteikolla 1–5. Kävijätyytyväisyysindeksiin on laskettu aiemmin kuvatut tulokset palveluista, ympäristöstä, odotuksista ja häiritsevästä tekijöistä keskiarvoina. Arvosana 5 tarkoittaa erittäin hyvää ja arvosana 1 erittäin huonoa.

Paras osa-alue oli odotusten täyttyminen, joka sai arvosanaksi 4,41 (kuva 10). Ympäristö arvioitiin keskimäärin arvosanalla 4,27 ja häiriötekijät 4,26. Palveluidenkin yltäessä liki neljän arvosaan voidaan kävijöiden näiden lukujen valossa tulkita olleen melko tyytyväisiä Nuuksion kansallispuistoon kokonaisuutena.

Kuva 10. Kävijätyytyväisyyteen liittyvien osatekijöiden keskiarvot (1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä) Nuuksion kansallispuistossa.

3.4 Vapaamuotoiset ajatukset

Kyselylomakkeen lopussa oli mahdollisuus esittää vapaasti omia ajatuksiaan. Palautetta antoi 68 henkilöä (12 % vastaajista). Noin puolet palautteista oli kehittämissuhteita. Valituksen aiheita oli löytynyt 16 vastaajalla, kun taas kehumisen aiheita oli 10 vastaajalla (liite 5).

Kehittämissuhteissa otettiin useimmin kantaa rakenteisiin, reittien merkintöihin ja luontoarvojen säilyttämiseen. Esimerkiksi roskiksia ja turvakaiteita toivottiin olevan nykyistä enemmän. Useammassa vastauksessa haluttiin myös selkeämpiä ja monipuolisempia merkintöjä reiteille. Muun muassa reittien vaikeustasojen ja pituuksien haluttaisiin olevan selkeästi esillä. Toisaalta monissa vastauksissa toivottiin ns. ylirakentamisen välttämistä. Toivottiin, että luonnon voisi säilyttää mahdollisimman luonnontilaisena ja rakentamattomana. Myös julkista liikennettä toivottiin paremmaksi. Moni ilmoitti olevansa halukas käyttämään busseja Nuuksioon saapumiseen, mikäli yhteydet vain olisivat toimivammat.

Valituksen aiheita oli niin ikään löydetty liiallisesta rakentamisesta ja kävijämäärästä. Metsäpolkujen koettiin olevan kuin autoteitä liiallisen leveytensä ja suurirakeisen soran vuoksi. Luonnonrauha oli muutamien mielestä kadonnut liiallisen kävijämäärän vuoksi. Myöskään luonnon ennallistamista kaivinkoneen avulla ei arvostettu.

Kehujakin kansallispuisto sai osakseen. Moni koki Nuuksion hienona luonnonympäristönä. Mahdolliset retkeilymahdollisuudet lähellä Helsinkiä saivat useamman positiivisen maininnan. Myös opasteiden mainittiin olevan todella hyvät nykyisellään. Opasteet näyttävät kuitenkin jakavan mielipiteitä, sillä niistä oli kirjoitettu myös muutamia kehityssuhteita. Opasteiden tarpeessa on kävijöiden välillä todennäköisesti eroja. Lisäksi opasteita ei ole esimerkiksi kansallispuiston syrjäosissa, mikä on voinut vaikuttaa kävijöiden vastauksiin.

3.5 Kävijälaskenta ja käyntimäärät

Nuuksion kansallispuistossa on nykyisellään käytössä kuusi kävijälaskuria, joiden avulla seurataan alueen käyntimääriä ja kävijävirtoja. Laskurit sijaitsevat Haukkalammella (2 kpl), Korpin kierroksen ja Klassarinkierroksen varsilla, Mustakorventiellä sekä Kattilan niityllä. Klassarinkierros avattiin yleisölle toukokuussa 2010 ja laskuri asennettiin samassa yhteydessä. Sen tuottamia lukemia pystytään siten hyödyntämään vasta vuoden 2010 käyntimäärälaskennassa. Näiden lisäksi opastupa Haukanpesän asiakkaat kirjataan ylös tuvan aukioloajoilta. Myös opastettujen ryhmien asiakasmäärät tilastoidaan.

Mattolaskurit ovat toiminnassa ainoastaan sulan maan aikana, koska niiden anturit eivät toimi kovilla pakkasilla ja lumipeitteen läpi. Niiden lukemia kirjataan ylös vain lumettomalta ajalta. Lisäksi erilaiset tekniset viat ja akun loppuminen saattavat aiheuttaa katkoja tietojen tallentumiseen. Alueen henkilökunta lukee laskurit säännöllisesti muutaman viikon välein. Laskureiden antamat lukemat siirretään ASTA-tietojärjestelmään yhteenvetoja ja analyysjä varten.

Vuosittaista käyntimäärää laskettaessa on tärkeää arvioida, kuinka suuri osa alueen käynneistä kirjautuu laskureihin. Huomioon on otettava myös se, kirjautuvatko kävijät käyntinsä aikana mahdollisesti useaan kertaan joko samaan laskuriin (otetaan huomioon laskurin korjauskertoimessa) tai eri laskuriin (otetaan huomioon peitto prosentissa). Alueen kokonaiskäyntimäärä saadaan laskemalla yhteen valittujen laskurien laskurikohtaiset, korjauskertoimella korjatut käyntimäärät kyseessä olevalta ajanjaksolta ja korjaamalla tulos peitto prosentilla. Peitto prosentti pyrkii kuvaamaan, miten hyvin laskurit tavoittavat kansallispuiston kävijät paikallisesti ja ajallisesti. Peitto prosenttin arviointiin käytetään apuna laskurilukemia ja henkilökunnan paikallistietoa kävijöiden määristä ja liikkumisesta.

Nuuksion kansallispuiston käyntimäärät ovat kasvaneet tasaisesti vuosi vuodelta. Vuonna 2009 kansallispuistoon tehtiin yhteensä lähes 180 000 käyntiä (taulukko 36). Vuonna 2006 käyntejä laskettiin tehdyn noin 142 000 ja vuonna 2007 noin 170 000. Huomattava kasvu selittyy osin uusilla laskureilla ja sitä kautta laskennan tarkentumisella. Viime vuosien aikana käyntimäärien todellinen kasvu lienee ollut noin 5 000 käynnin vuosiluokkaa. Pysäköintipaikat, merkityt reitit sekä huollettujen tulipaikkojen sijainti ohjaavat ihmisten saapumista alueelle ja siellä liikkumista. Valtaosa kävijöistä vierailee Haukkalammen alueella, jonne retkeilypalveluita on keskitetty. Seuraavaksi suosituin alue on Kattila lähiympäristöineen. Keväällä 2010 avattu uusi rengasreitti Klassarinkierros puiston länsilaidalla tulee todennäköisesti kasvattamaan käyntimääriä tällä alueella ja hieman vähentämään Haukkalammen ruuhkaisuutta vilkkaimpina sesonkiaikoina.

Taulukko 36. Nuuksion kansallispuiston vuotuiset käyntimäärät vuodesta 2005.

Vuosi	Käyntimäärä
2005	110 000
2006	142 000
2007	170 000
2008	175 500
2009	179 500
2010 (30.8.mennessä)	107 000

Vilkkaimpia kuukausia ovat toukokuu, jolloin muun muassa lukuisat koululais- ja päiväkotiryh-
mät suuntaavat kevätretkelle kansallispuistoon, sekä syyskuu. Loppukesän ja alkusyksyn marja-
ja sieni-aikaan kävijöitä on runsaasti ja käynnit painottuvat erityisesti viikonloppuihin. Toisaalta
suosituimpien paikkojen ulkopuolella kävijä löytää alueelta omaa rauhaa myös sesonkiaikana.
Tämä tosin edellyttää kulkemista merkittyjen reittien ulkopuolella. Loppusyksyllä ja talvikaudella
etenkin arkipäivät ovat hiljaisia myös Haukkalammella. Kävijätutkimuksen aikana haastattelija
kohtasi siellä useana talven tutkimuspäivinä vain yhden tai kaksi kävijää.

4 Yhteenveto ja tulosten tarkastelu

4.1 Yhteenveto

Pääkaupunkiseudun asukkaille Nuuksion kansallispuisto on merkittävä ulkoilu- ja virkistätymiskohde. Alue on helposti saavutettavissa, joten siellä käy vuosittain paljon vierailijoita. Vastaajista 88 % asui tutkimukseen määritellyllä lähialueella. Helsingistä oli 39 % ja Espoosta 35 % vastanneista. Kaikkiaan vastanneista oli suomalaisia 92 %.

Tutkimukseen vastanneiden sukupuolijakauma oli varsin tasainen. Miehiä oli 52 % ja naisia 48 %. Vastaajien keskimääräinen ikä oli noin 38 vuotta. Miehet olivat keskimäärin hieman vanhempia kuin naiset.

Lähes puolet vastaajista ilmoitti saapuneensa kansallispuistoon oman perheen kanssa. Kolmannes puolestaan oli liikkeellä ystävien kanssa. Miltei kolme neljästä liikkui 2–5 hengen seurueessa. Oma auto oli suosituin kulkuväline puistoon saavuttaessa. Valtaosalle Nuuksio oli matkan ainoa tai tärkein kohde. Suosituimmat harrastukset olivat kävely, retkeily ja eväretkeily. Sen sijaan harvempi ilmoitti tulleensa kalastamaan, hiihtämään tai kävelemään lumikengillä. Osittain talviaktiviteettien vähyys korostuu talvella saatujen vähäisten vastausmäärien vuoksi, mutta kertoo myös siitä, että talvella Nuuksiossa on hiljaisempaa.

Tärkeimmät syyt Nuuksion kansallispuistoon saapumiseen olivat luonnon kokeminen ja maisemat. Myös rentoutumisen ja pois melusta ja saasteista pääsemisen kerrottiin olevan tärkeitä syitä vierailulle. Nämä olivat yli 80 prosentille joko melko tärkeitä tai erittäin tärkeitä. Vähiten kiinnostuneita oltiin uusiin ihmisiin tutustumisesta tai jännityksen kokemisesta.

Valtaosa kävijätutkimukseen osallistuneista oli päiväkävijöitä, jotka viettivät alueella muutaman tunnin. Yöpyjiä oli vastaajista noin viidennes. He viettivät alueella keskimäärin vajaan kaksi vuorokautta. Suosituin majoitusmuoto oli oma majoite. Myös alueella olevia laavuja ja vuokramökkejä käytettiin jonkin verran. Sekä päivä- että yökävijät huomioiden suosituimmaksi kohteeksi osoittautui Haukkalampi. Toinen suosittu kohde oli Kattilan ympäristö. Molempien lähelle pääsee helposti autolla ja alueilla on polkuja ja ulkoiluteitä, joita on helppo kulkea.

Vain neljännes haastatelluista oli ensimmäistä kertaa Nuuksion kansallispuistossa. Nuuksio onkin kohde, johon palataan aina uudelleen ulkoilemaan ja virkistymään, yleensä useamman kerran vuodessa. Puolet haastatelluista oli käynyt Nuuksion kansallispuistossa ensimmäistä kertaa ennen vuotta 1998. Erään tutkimukseen osallistuneen ensivierailu alueella tapahtui jo 1947.

Vastaajien ennakko-odotukset täyttyivät hyvin. Luonnonympäristö, harrastusmahdollisuudet sekä reitit ja rakenteet vastasivat vähintään 85 prosentin ennakko-odotuksia melko hyvin tai erittäin hyvin. Parhaiten odotukset täytti luonnonympäristö, joka vastasi miltei kaikkien ennakkoon odotamaa.

Vastaajat kokivat valmiiksi annetuista vaihtoehtoista häiritsevimpänä liiallisen kävijämäärän ja vähiten häiritsevänä luonnonympäristön käsittelyn. Annettujen vaihtoehtojen ulkopuolelta neljä vastaajaa oli arvioinut lentomelua. Yksi heistä koki melun erittäin häiritsevänä ja kaksi melko häiritsevänä.

Palveluiden ja rakenteiden laadun kävijät arvioivat pääsääntöisesti vähintään keskinkertaiseksi. Tyytyväisimpiä oltiin pysäköintipaikkoihin sekä tulentekopaikkoihin ja laavuihin. Myös polttopuuhuolto sekä polku- ja latureitistö keräsivät hyviä arvosanoja. Eniten kehitettävää olisi vastaan-

neiden mielestä yrittäjien tarjoamien palveluiden laadussa. Tosin tässä tulee ottaa huomioon, että läheskään kaikki puiston kävijät eivät käytä yritysten palveluja, joten laadun arvioineita vastaajia oli vain yksi viidesosa kaikista vastanneista. Samalla on pohdittava, ovatko kävijät todella tyytyväisiä palveluiden nykyiseen määrään vai onko niin, että alueella toimivia yrittäjiä ja heidän tarjoamia palveluita ei tunneta tai löydetä. Metsähallituksella on reilun kymmenen luontomatkaileurittäjän kanssa yhteistyösopimus toiminnasta Nuuksion kansallispuistossa. Yrittäjien toimipisteet eivät sijaitse kansallispuistossa, joten asiakkaan täytyy löytää palvelu muuta kautta, esimerkiksi Luontoon.fi-verkkopalvelun Nuuksiota esitteleviltä sivuilta.

Kansallispuiston palveluiden määrään kaikkiaan oltiin varsin tyytyväisiä. Asteikolla 1–5 arvosanaksi annettiin keskimäärin 4,2. Parhaiten tarpeita vastasi tiestön määrä. Myös polttopuiden määrään tulipaikoilla oltiin tyytyväisiä.

Alueella vierailevien rahankäytön kokonaistulovaikutus on 1,4 miljoonaa euroa. Kokonaistyöllisyysvaikutus on henkilötyövuosina 11 htv. Kaikkien Suomen 35 kansallispuiston vastaavat luvut ovat yhteenlaskettuina 1 100 henkilötyövuotta ja 85,7 miljoonaa euroa (Metsähallitus & Metsäntutkimuslaitos 2009). Nuuksion kansallispuiston osuus on keskimääräistä alempi, mikä johtuu erityisesti siitä, että puistoa käytetään lähinnä lähivirkistyskohteena. Tällaisessa kohteessa kävijöiden rahankäyttö on vähäisempää kuin kohteissa, joissa on enemmän matkailijoita ja viipymä lähi-alueella pidempi. Sellaisissa kohteissa kävijät käyttävät useammin esimerkiksi majoituspalveluita.

Nuuksion kansallispuiston valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijätyytyväisyysindeksi on 4,14. Siihen on laskettu tulokset palveluista, ympäristöstä, odotuksista ja häiritsevistä tekijöistä keskiarvoina. Arvosana 5 tarkoittaa erittäin hyvää ja arvosana 1 erittäin huonoa. Palvelut jäivät vähiten arvostetuksi osa-alueeksi, mutta sekin sai miltei arvosanan neljä, joten kokonaisuudessaan kansallispuistoon tunnuttiin oltavan varsin tyytyväisiä.

4.2 Vertailu aiempiin tutkimuksiin

Edellinen kävijätutkimus tehtiin Nuuksion kansallispuistossa vuonna 2001 (Rasinmäki 2001). Vuoden 1996 kesäkaudella selvitettiin alueen virkistyskäyttöä, kävijärakennetta sekä käyttäjien tyytyväisyyttä ja toivomuksia osana Virkistyspalvelujen arvottaminen -hanketta, joka toteutettiin yhteistyössä Joensuun yliopiston ja Metsäntutkimuslaitoksen kanssa (Ovaskainen ym. 1999). Näissä kävijätutkimuksissa otannat tehtiin ainoastaan kesäkaudella, joten aineistot olivat hieman tämänkertaista suppeampia. Vuonna 1996 vastauksia oli 484 kappaletta ja 2001 puolestaan 461, kun tähän tutkimukseen niitä saatiin keräytyksi 559. Osa aiempien tutkimusten kysymyksistä oli erilaisia tai eri tavalla esitettyjä, eivätkä toisaalta kaikki vuoden 2010 kävijätutkimuksen kysymykset olleet mukana edellisten tutkimusten kyselylomakkeissa. Tämän vuoksi tutkimukset eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia.

Kansallispuiston kävijämäärän arvioitiin vuonna 1996 olleen noin 60 000 käyntiä vuodessa ja vuonna 2001 noin 100 000 käyntiä vuodessa. Kävijämäärät ovat kasvaneet jatkuvasti, ja vuonna 2009 kävijöitä laskettiin olevan 179 500.

Perustietoja tarkasteltaessa voidaan havaita kansallispuistossa kävijöiden olevan ammatillisesti koulutetumpia kuin koko maan väestö keskimäärin (Ovaskainen ym. 1999). Vuonna 2001 ammatillista tutkintoa ei ollut 18 prosentilla vastaajista ja 1996 se puuttui 15 prosentilta. Nyt ammatillinen tutkinto puuttui 12 prosentilta. Koulutusasteiden luokittelu on vaihdellut tutkimusten välillä, joten vertailu on tältä osin vaikeaa. Ammattikoulun suorittaneiden osuus oli laskenut vuosien 2001–2009 aikana 14 prosentista seitsemään. Vuonna 1996 yliopisto- tai korkeakoulututkinto löytyi 42 prosentilta vastaajista. Nyt 35 % ilmoitti suorittaneensa ylemmän yliopisto- tai korkea-

koulututkinnon ja 26 % alemman vastaavan tutkinnon. Korkeasti koulutettujen osuus kävijöistä on siis kasvanut.

Kävijöiden keski-ikä puolestaan on pysynyt hyvin muuttumattomana. Tässä ja vuoden 2001 tutkimuksessa vastaajat ilmoittivat iäkseen keskimäärin 38 vuotta. Niin ikään vastaajien asuinkuntien jakauma on hyvin vastaava aiempien tutkimusten kanssa. Muutokset ovat muutaman prosenttiyksikön luokkaa.

Seurueen koostumukset ovat aiempiin tutkimuksiin verrattaessa varsin samansuuntaisia. Oman perheen jäsenistä seurue koostui 47 prosentilla vastaajista ja vuonna 2001 luku oli 45 %. Ystävien ja sukulaisten kanssa liikkeellä oli tällä kertaa 34 %, kun vuosina 1996 ja 2001 luvut olivat 38 % ja 41 %.

Vastaajien pääasiallisissa harrastuksissa on tapahtunut jonkin verran muutoksia. Vuoden 1996 tutkimuslomakkeessa harrastuksia oli kuitenkin kysytty hieman eri tavalla, joten tuloksia on vaikea verrata tämänkertaisiin. Päälinjat harrasteiden suosiossa ovat silti säilyneet: vuonna 1996 luonnossa liikkuminen (ulkoilu, retkeily tai kävely/lenkkeily) oli käynnin tärkein harrastus kahdelle kolmasosalle vastaajista, 2009–2010 osuus oli suunnilleen sama (kävely, retkeily, eväretkeily, luonnon tarkkailu).

Kävely oli sekä nyt (79 %), että vuonna 2001 (68 %) suosituin harrastus. Vuonna 2001 luontoa tarkkailemassa oli 59 % vastanneista, mutta nyt selvästi vähemmän (42 %). Myös retkeilyn suosio on vähentynyt, nyt se oli pääasiallinen harrastus 32 prosentilla, edellisessä tutkimuksessa 56 prosentilla. Sen sijaan luontovalokuvaus on kasvattanut suosiotaan. Vuonna 2001 sitä ilmoitti harrastaneensa 8 %, kun tällä kerralla se oli ohjelmassa jo 20 prosentilla vastaajista. Myös partiolaisia kohdattiin nyt hieman edelliskertaista enemmän, kun taas suunnistajien osuus on pysynyt suurin piirtein samana. Haastattelukerran aktiviteettien määrä on ollut vähentymään päin. 1–3 aktiviteettia riitti tällä kertaa 61 prosentille, kun 2001 luku oli 43 %. 4–6 aktiviteettia oli nyt 31 prosentilla ohjelmassa, kun 2001 näin moneen aktiviteettiin intoutui 47 % vastaajista.

Vierailun käyntikohteet ovat pysyneet vuoteen 2001 verrattuna hyvin samankaltaisina. Edelleen suosittuja ovat Haukkalammen ja Kattilan alueet.

Päivä- ja yökävijöiden osuudet ovat vaihdelleet tutkimuksissa. Vuonna 1996 päiväkävijöitä oli 75 % vastanneista ja vuonna 2001 heitä oli 65 %. Nyt heitä oli 81 %. Niin yö- kuin päiväkäynnin kesto on puolestaan pysynyt melko samana edelliseen tutkimukseen verrattuna. Ensi kertaa alueella vierailneiden osuus oli niin ikään pysynyt varsin muuttumattomana. Näitä kävijöitä oli kaikissa kolmessa tutkimuksessa noin neljännes vastaajista.

Kansallispuistoon saapumiseen käytettiin hieman aiempaa useammin omaa autoa. Vuonna 2001 omaa autoa käytti 69 % vastaajista, kun nyt osuus oli neljä prosenttiyksikköä suurempi. Viimeksi julkisilla kulkuneuvoilla ilmoitti saapuneensa 17 %, nyt linja-auto oli 13 prosentille viimeisin kulkuneuvo alueelle saavuttaessa. Toisaalta vuonna 1996 omalla autolla saapui 77 % ja julkisilla liikennevälineillä 17 %.

Tärkeimmiksi syiksi Nuuksion kansallispuistoon saapumiseen ilmoitettiin luonnon kokeminen, maisemat, rentoutuminen, pääseminen pois melusta ja saasteista sekä henkinen hyvinvointi. Nämä viisi tärkeintä syytä olivat myös vuonna 2001 tärkeimpiä tässä samassa järjestyksessä. Myös vähiten tärkeimmät syyt osoittautuivat samoiksi molemmilla kerroilla. Tutustumista uusiin ihmisiin ja jännityksen kokemista ei koeta tärkeiksi syiksi saapua kansallispuistoon.

Käytetyimmistä palveluista olivat vuosien 2001 ja 2009–2010 tutkimuksissa samoja tiestö, reittien opastetaulut ja polku- ja latureististö. Vähintään 85 prosentilla vastaajista oli käyttöä näille pal-

veluille ja rakenteille. Vuoden 2001 kävijätutkimuksessa vähiten käyttöä ilmoitettiin olleen viikonloppuoppaiden eli Kuutamoritareiden neuvonnalla (23 % vastanneista) ja Haukkalammen luontotuvalla (43 %). Nyt käytettiin vähiten vuokra- ja varaustupia (18 %) sekä yrittäjien tuottamia palveluita (21 %). Vuoden 2001 kävijätutkimuslomakkeella näitä kohtia ei kysytty, joten ero voi johtua siitä. Sekä 2001 että nyt pysäköintipaikat sekä polku- ja latuverkosto arvioitiin laadultaan hyviksi. Myös tulentekopaikat saivat molemmilla kerroilla hyvät arvostelut. Vastaavasti molemmilla kerroilla yleisökäymälät arvioitiin heikoimpaan päähän.

Vuonna 1996 vastaajien niukka enemmistö arvioi Nuuksion kansallispuiston silloisten palveluiden laadun hyväksi, ja etenkin opastukseen liittyvää varustusta arvioitiin varsin kriittisesti. Palveluvarustusta kehitettiin tutkimusta seuranneina vuosina. Vaikka vuosien 1996 ja 2001 tutkimusten mitta-asteikot ja kysymyksen asetelut olivat hieman erilaisia, voidaan sanoa, että palveluihin ja niiden laatuun oltiin vuonna 2001 jo tyytyväisempiä.

Sekä tämänkertaisessa että edellisessä tutkimuksessa 97 % vastaajista koki luonnonympäristön vastanseen odotuksia melko hyvin tai erittäin hyvin. Harrastusmahdollisuudet puolestaan olivat hieman parantuneet, sillä vastaajia, joiden odotukset täyttyivät hyvin, oli tällä kerralla 9 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuonna 2001. Vuonna 1996 vastanneista 90 % koki käynnin vastanseen kokonaisuudessaan odotuksia erittäin hyvin.

Vastanneita eniten häiritsevä tekijä – liialliset kävijämäärät – oli niin ikään säilynyt samana 1990-luvulta vuoteen 2010. Vuonna 1996 joka viides kävijä koki, että alueella oli liikaa kävijöitä. Liialliset kävijämäärät olivat melko häiritsevä tai erittäin häiritsevä tekijä 17 prosentille vuonna 2001 ja nyt 14 prosentille. Muiden käyttäytyminen häiritsti nyt yhdeksää prosenttia ja viimeksi kymmentä prosenttia. Lentomelu puolestaan koettiin nyt vähemmän häiritsevänä, ainakin se sai vähemmän mainintoja. Nyt kolme kävijää ilmoitti lentomelun häiritsevän, kun vuonna 2001 asiasta oli 49 mainintaa. Osittain ero saattaa tosin selittyä sillä, että tällä kerralla kyselylomakkeen kohta ”Jokin muu” oli täysin avoin, kun edellisellä kerralla lentomelu oli mainittu ao. kohdassa esimerkkinä. Näin ollen täysin yksioikoista johtopäätöstä asiasta ei voida tehdä. Kokonaisuudessaan Nuuksion kansallispuiston suurin häiriötekijä on edelleen sama, liiallinen kävijämäärä, etenkin Haukkalammen ympäristössä.

Nuuksion kansallispuiston valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijätyytyväisyysindeksi (4,14) on hieman alempi kuin vuoden 2001 kävijätutkimuksessa (4,26). Ero näiden kahden välillä ei kuitenkaan ole erityisen suuri, joten kävijätyytyväisyyden voidaan todeta olevan varsin samalla tasolla aiempaan verrattuna. Kävijätyytyväisyysindeksiin on laskettu keskiarvoina tulokset palveluista, ympäristöstä, odotuksista ja häiritsevistä tekijöistä. Arvosana 4 tarkoittaa melko hyvää asteikolla 1 = erittäin huono, ...5 = erittäin hyvä.

4.3 Nuuksion kansallispuiston tulevaisuuden haasteet

Nuuksion kansallispuisto keskellä pääkaupunkiseutua on saavuttanut suuren suosion. Alueen kävijämäärät ovat vuosien saatossa kasvaneet ja kasvavat yhä. Tämä luokin omat haasteensa kansallispuiston hoidon ja käytön suunnittelulle. Kävijävirrat on jo nykyisin pyritty ohjaamaan muutama ns. pääportin kautta sisään alueelle. Haukkalampi ja Kattila ovat paikkoja, joista valtaosa kävijöistä aloittaa retkensä kansallispuistossa. Moni vierailija jää näiden sisäänkäyntien lähialueille, eikä lähde syvemmälle puiston syrjäisiin osiin, joissa ei ole merkittäviä reittejä tai muita palveluja.

Käyntimäärien perusteella Nuuksio oli vuonna 2009 kolmanneksi suosituin kaikista Suomen kansallispuistoista ja Etelä-Suomen suosituin. Sesonkiaikoina käytön keskittymäalueet ovat hyvin ruuhkaisia. Tämä näkyy paitsi pysäköinti- ja liikenneongelmina pysäköintipaikkojen täytyessä ja

kapean sisääntulotien ruuhkautuessa, myös kävijöiden viihtyvyydessä. Oma rauha ja luonnon kokeminen häiriintyvät, kun reiteillä ja nuotiopaikoilla liikkuu yhtä aikaa suuri määrä väkeä. Kävijätutkimuksen yhteydessä moni vastaaja valitti tilannetta myös suullisesti.

Käytön keskittäminen tietyille alueille on perusteltua ja kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelman linjausten mukaista. Näin iso osa kansallispuistosta pysyy luonnontilaisempuna, eikä kärsi suurien kävijävirtojen kuluttavasta vaikutuksesta. Toisaalta viikkainpina viikonloppuina alueen palvelukyky ei ole optimaalinen. Sesonkihuippuja lukuun ottamatta kansallispuiston retkeilyrakteet kykenevät kuitenkin palvelemaan hyvin nykyisiä kävijämääriä. Käytön ohjauksessa onkin syytä kiinnittää huomiota käyntimäärien tasaamiseen kannustamalla kävijöitä retkelle myös muulloin kuin suosituimpina viikkoina tai viikonloppuina. Myös kävijävirtojen ohjaaminen eri puolille puistoa ja hiljaisemmille sisääntuloporteille helpottaa ruuhkautumista.

Vuonna 2012 Nuuksion Solvallaan valmistuu uusi luontokeskus, joka sijaitsee kansallispuiston ulkopuolella, mutta aivan sen kupeessa. Monissa Suomen kansallispuistoissa tällainen luontokeskus on jo olemassa, mutta Nuuksiosta se on puuttunut. Tällä hetkellä palvelupisteen virkaa toimittaa lähinnä kesäkaudella auki oleva pienimuotoisesti toimiva opastupa Haukkalammella. Luontokeskus tulee myös palvelemaan nuoria ja miksei vanhempiakin kävijöitä ympäristökasvatustyyliin.

Tässä tutkimuksessa havaittiin, että lähialueen asukkaat käyttivät Nuuksion vierailullaan selvästi enemmän rahaa ohjelmapalveluihin kuin muualta Suomesta tulevat matkailijat. Ero voi selittyä sillä, että lähialueen asukkaat ovat ns. vakiokävijöitä, jotka tuntevat alueen palvelutarjonnan paremmin ja harrastavat säännöllisesti tiettyä lajia, esimerkiksi ratsastusta alueella. Toisaalta on myös mahdollista, että palveluiden saavutettavuus on matkailijoiden näkökulmasta tällä hetkellä heikkoa, jolloin he eivät löydä palveluita. Ohjelmapalveluita on Nuuksiassa kuitenkin tarjolla monipuolisesti. Nuuksion alueen nykyiset ja uudet luontomatkailuyrittäjät tulevat hyötymään tulevasta luontokeskuksesta. Ohjelmapalveluyritysten toimintamahdollisuudet tulevat paranemaan ja vastaavasti asiakkaat löytävät keskuksen kautta alueen palvelutarjoajat ja eri palvelut aiempaa helpommin ja keskitetysti.

Luontokeskus tulee olemaan valtakunnallinen, se ei keskity ainoastaan Nuuksioon, vaan toimii porttina koko Suomen luontoon. Etenkin matkailijoita ajatellen valtakunnallinen, suomalaista luontoa esittelevä keskus on pääkaupunkiseudulla tarpeellinen. Helsingissä vierailevat matkailijat eivät välttämättä ehdi Lappiin asti, mutta päiväretki Nuuksion kansallispuistoon ja luontokeskukseen on oivallinen näyteikkuna suomalaiseen luontoon (Metsähallitus 2010b). Kansallispuiston lisäksi keskuksen ympärillä on tarjolla myös kaupunkien ulkoilualueita palveluineen.

Uusi luontokeskus tulee palvelemaan pääkaupunkiseudulla yli miljoonan asukkaan luontoharrastuksia. Luontokeskus tulee osaltaan lisäämään Nuuksion alueen kävijämääriä huomattavasti: keskuksen odotetaan 150 000–200 000 kävijää vuodessa. Kaikki vierailijat eivät luonnollisesti vieraile samalla käynnillä kansallispuistossa, mutta välillisesti luontokeskus tulee lisäämään myös kansallispuiston käyntimääriä etenkin jo nykyisinkin suosituilla alueilla. Käytön ohjaukseen on siten kiinnitettävä erityistä huomiota luontokeskuksen, Haukkalammen ja Kattilan alueilla. Myös palvelurakenteiden kuntoa on seurattava ja riittävä huolto varmistettava, jotta ne kestävät kasvavaa käyttöä.

Metsähallitus on käynnistänyt vuoden 2009 lopulla EU-rahoitteisen Löydä Nuuksio -hankkeen, jonka avulla kansallispuiston retkeilypalveluiden ja uuden luontokeskuksen saavutettavuutta parannetaan (Metsähallitus 2010c). Käytännössä tämä tarkoittaa kansallispuiston ja sen lähialueiden retkeilyreittien opastuksen, esteettömyyden ja kestävyuden parantamista. Luontokeskuksen ja Haukkalammen välille on suunnitteilla patikointiin soveltuva yhdysreitti, joka helpottaa liikku-

mista näiden välillä. Luontokeskuksen lähimaastoon on tulossa kaksi merkittävää lähipolkua, jotka osaltaan tasoittavat kävijäpainetta. Myös opastettuja reittiyhteyksiä kuntien ulkoilualueiden sekä kansallispuiston ja luontokeskuksen välillä kehitetään seuraavien vuosien aikana. Lisäksi kansallispuiston ja luontokeskuksen sähköisiä palveluita kehitetään.

Kaiken kaikkiaan Nuuksion kansallispuiston käytön ja uuden palveluvarustuksen suunnittelussa on varauduttava entistä suurempiin kävijämääriin. Tämä vaatii myös kävijöiden ohjauksen suunnittelua kansallispuistoa laajemmalla tarkastelutasolla huomioiden myös ympäröivät ulkoilualueet reitteineen ja palveluineen.

Lähteet

- Järvi-Espoon partiolaiset 1993: Nuuskinta 93, Retkeily Nuuksiossa. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja A 15. 80 s.
- Metsähallitus 2006: Nuuksion kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja C 19. <<http://julkaisut.metsa.fi/julkaisut/pdf/luo/c19.pdf>>, viitattu 7.5.2010. 123 s.
- Metsähallitus 2010a: Luontoon.fi – Nuuksion kansallispuisto. – <<http://www.luontoon.fi/page.asp?Section=246>>, viitattu 11.5.2010.
- Metsähallitus 2010b: Nuuksion kansallispuiston luontokeskuksen rakentaminen. – <<http://www.metsa.fi/sivustot/metsa/fi/Hankkeet/Nuuksiokeskus/Sivut/Nuuksionkansallispuistonluontokeskuksenrakentaminen.aspx>>, viitattu 25.5.2010.
- Metsähallitus 2010c: Löydä Nuukio -hanke. – <<http://www.metsa.fi/sivustot/metsa/fi/Hankkeet/Nuuksiokeskus/Sivut/Nuuksionkansallispuistonluontokeskuksenrakentaminen.aspx>>, viitattu 25.5.2010.
- Metsähallitus & Metsäntutkimuslaitos 2009: Kansallispuistojen ja retkeilyalueiden kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset. – <http://www.metsa.fi/sivustot/metsa/fi/Eraasiatjaretkeily/Virkistyskaytonsuunnittelu/suojelualueidenmerkityspaikallistaloudelle/Documents/Kokonaisvaikutukset_2009.xls>, viitattu 16.9.2010.
- MGM2 2009: NPS Money Generation Model. – <<http://web4.msue.msu.edu/mgm2/default.htm>>, viitattu 10.9.2009.
- Ovaskainen, V., Horne, P. & Sievänen, T. 1999: Nuuksion ja Seitsemisen kansallispuistojen virkistyskäyttö kesäkaudella 1996. Kävijät ja kävijäytyvyväisyys. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja A 107. 77 s.
- Rasinmäki, A. 2001: Nuuksion kansallispuiston kävijätutkimus vuonna 2001. – Raportti, Metsähallitus, luontopalvelut, Metsähallituksen keskusarkisto, Vantaa. 28 s.
- Stynes, D. J., Propst, D. B., Chang, W.-H. & Sun, Y. 2000: Estimating national park visitor spending and economic impacts; The MGM2 Model. – <<http://web4.canr.msu.edu/MGM2/MGM2.pdf>>.

Suomenkielinen kyselylomake

Aineiston kerääjä täyttää:

numero	paikka	kävijä	haastattelija	posti	nimikirjaimet	pvm	kellonaika

METSÄHALLITUS

Nuuksion kansallispuisto

Kävijätutkimus 2009–2010

Täyttöohjeet:

Kävijätutkimuksella kerättävää tietoa käytetään hyväksi Nuuksion kansallispuiston kehittämisessä. Toivomme Sinun vastaavan tämän lomakkeen jokaiseen kysymykseen huolellisesti ja pyydämme ottamaan huomioon seuraavat ohjeet:

1. Lue kysymykset huolellisesti.
2. Vastaa kysymyksiin **henkilökohtaisesti** merkitsemällä yksi rasti vastausympyrään (○). Niissä kysymyksissä, joissa on mahdollista valita useampi vaihtoehto, merkitse vastauksesi vastausruutuihin (□). Joissakin kysymyksissä pyydetään kirjoittamaan vastaus.
3. Kysymykset koskevat **ainoastaan tämänkertaista käyntiäsi** Nuuksion kansallispuistossa (ks. kartta 1) ja joitakin osin myös puiston lähialueella (ks. kartta 2).
4. Palauta täytetty lomake aineiston kerääjälle tai palautuskuoressa postilaatikkoon.
5. Lisätietoja antaa Tiina Niikkonen p. 0205 64 5934 (tiina.niikkonen@metsa.fi) tai Antti Raita p. 0205 64 4618 (antti.raita@metsa.fi).

KIITOKSET ETUKÄTEEN!

1. Milloin saavuit Nuuksion kansallispuistoon (ks. kartta 1)?

päivämäärä _____ ja kellonaika _____

2. Kuinka kauan oleskelit tai aiot oleskella tällä käynnillä

a. Nuuksion kansallispuistossa (ks. kartta 1)?

(vastaa joko vuorokausina tai tunteina)

noin _____ vrk tai _____ tuntia

b. yhteensä Nuuksion kansallispuistossa ja sen lähialueella (ks. kartta 2)?

noin _____ vrk tai _____ tuntia

asun lähialueella

3. Jos yövyit tai aiot yöpyä (muussa tapauksessa siirry kysymykseen 4)

a. Nuuksion kansallispuistossa, niin montako yötä vietit tai vietät

vuokratuvassa _____ yötä kodassa tai laavussa _____ yötä

omassa majoitteessa _____ yötä muualla, missä? _____ yötä (laavu, teltta tms.)

b. kansallispuiston lähialueella (ks. kartta 2), niin montako yötä vietit tai vietät

hotellissa _____ yötä	kodassa tai laavussa _____ yötä
vuokramökissä _____ yötä	leirikeskuksessa _____ yötä
omassa mökissä _____	Solvallan opistolla _____ yötä
asuntoautossa tai -vaunussa _____ yötä	muualla, missä? _____ yötä
omassa majoitteessa (laavu, teltta tms.) _____ yötä	asun lähialueella ☐

4. Missä päin vierailit tai suunnittelet vierailevasi tällä käynnillä? (merkitse tarvittaessa useampi kohta)

a. Nuuksion kansallispuistossa (ks. kartta 1)

☐ Haukkalamme alue	☐ Holma-Saarjärvi
☐ Kattilan alue	☐ Iso-Holma
☐ Siikaniemi, Siikaranta	☐ Mustakorpi - Heinäsuo
☐ Högbackan alue	☐ Takalan laavu
☐ Elohoivin - Saarilammen alue	
☐ Saarjärven - Takkulan alue (Vindintien vieressä)	
☐ Valkialampi, Valkealampi, Pöksynhaara, Urja, Väärjärvi	
☐ muualla, missä? _____	

4. Missä päin vierailit tai suunnittelet vierailevasi tällä käynnillä? (merkitse tarvittaessa useampi kohta)

b. kansallispuiston lähistöllä (ks. kartta 1)

Solvallon alue (sis. laskettelurinteen ja Karjakaivon ulkoilualueen)

Pirttimäen ja Oittaaan ulkoilualueet

Luukkaan ja Vaakkoin ulkoilualueet

Salmen ulkoilualue

muualla, missä? _____

5a. Millä kulkuneuvoilla matkustit kotoasi kansallispuistoon? (merkitse kaikki käyttämäsi kulkuneuvot)

- 1 henkilöauto 3 linja-auto
- 4 tilausbussi 5 juna
- 6 lentokone 7 moottoripyörä
- 8 polkupyörä 16 jalan
- 17 hiihtäen 18 taksi
- 2 henkilöauto ja asuntovaunu tai matkailuauto
- 11 kanootti, kajakkii tai soutuvene
- 99 muu, mikä? _____

5b. Mitä yllä valitsemistasi kulkuneuvoista käytit viimeksi?

Merkitse numero -> _____

6. Minkälainen on seurueesi tällä käynnilläsi Nuuksion kansallispuistossa?

- olen yksin → siirry kysymykseen 8.
- seurueen koko yhteensä _____ henkilöä
(vastaaja mukaan luettuna)
- joista alle 15-vuotiaita? _____ henkilöä
- alle 15-vuotiaiden syntymävuodet (jos kaikki lähes saman ikäisiä, ilmoita yleisin syntymävuosi) _____
- liikuntaesteisiä? _____ henkilöä

7. Mistä seurueesi pääosin koostuu tällä käynnilläsi Nuuksion kansallispuistossa?

(valitse parhaiten kuvaava vaihtoehto)

- oman perheen jäsenistä
- muista sukulaisista
- ystäväistä
- työtovereista
- koululuokasta
- päiväkotiryhmästä
- opiskeluryhmästä
- eläkeläisryhmästä
- ohjelmalveluyrityksen asiakkaista
- kerhosta, yhdistyksestä tms.
- jostakin muusta, mistä? _____

8. Mikä Sinulle oli tai on tärkeää tällä käynnilläsi Nuuksion kansallispuistossa?

(vastaa jokaiseen vaihtoehtoon)

(5 = erittäin tärkeää, 4 = melko tärkeää, 3 = ei kumpaakaan, 2 = ei kovin tärkeää, 1 = ei lainkaan tärkeää)

	erittäin tärkeää	5	4	3	2	1	ei lainkaan tärkeää
luonnon kokeminen		☐	☐	☐	☐	☐	
maisemat		☐	☐	☐	☐	☐	
mahdollisuus olla itsekseen		☐	☐	☐	☐	☐	
henkinen hyvinvointi		☐	☐	☐	☐	☐	
poissa melusta ja saasteista		☐	☐	☐	☐	☐	
rentoutuminen		☐	☐	☐	☐	☐	
tutustuminen uusiin ihmisiin		☐	☐	☐	☐	☐	
yhdessäolo oman seurueen kanssa		☐	☐	☐	☐	☐	
aikaisemmat muistot		☐	☐	☐	☐	☐	
alueeseen tutustuminen		☐	☐	☐	☐	☐	
luonnosta oppiminen		☐	☐	☐	☐	☐	
omien taitojen kehittäminen		☐	☐	☐	☐	☐	
kuntoilu		☐	☐	☐	☐	☐	
jännityksen kokeminen		☐	☐	☐	☐	☐	
kulttuuriperintöön tutustuminen		☐	☐	☐	☐	☐	

9a. Mitä pääasiassa teit tai aiot tehdä Nuuksion kansallispuistossa tällä käynnilläsi?

(merkitse tarvittaessa useampi vaihtoehto)

1 ☐ kävely	11 ☐ sienestys	21 ☐ murtomaahiihto
2 ☐ sauvakävely	12 ☐ kasviharrastus	30 ☐ retkiluistelu
3 ☐ lenkkeily	13 ☐ opetukseen liittyvä käynti	35 ☐ ratsastus
4 ☐ retkeily	14 ☐ käynti Haukkalammen luontotuvassa	60 ☐ uinti
5 ☐ luonnon tarkkailu	15 ☐ luontovalokuvaus	83 ☐ Nahkaispolkuun tutustuminen
6 ☐ eväsretkeily	16 ☐ partioetki	86 ☐ opastettu retki
7 ☐ pyöräily	17 ☐ leirikoulu	88 ☐ kulttuuriperintöön tutustuminen
8 ☐ kalastus	18 ☐ koiran kanssa ulkoilu	121 ☐ geokätköily tai lodjaus
9 ☐ lintuharrastus	19 ☐ suunnistus	122 ☐ geologiaan tutustuminen
10 ☐ marjastus	20 ☐ telttailu tai muu leiriytyminen maastossa	999 ☐ muu, mikä? _____

9b. Mikä valitsemasi vaihtoehto oli tai on mielestäsi kaikkein tärkein tällä käynnilläsi? numero → [_____]

10a. Mitä mieltä olet käyttämäsi palveluiden, rakenteiden ja ympäristön laadusta ja määrästä tämänkertaisella käynnilläsi Nuuksion kansallispuistossa?

Vastaa jokaiseen kohtaan ja arvioi tällä käynnillä käyttämäsi palvelun tai rakenteen **laatu**. Mikäli et ole käyttänyt palvelua tai rakennetta tällä käynnilläsi, jätä laadun arviointikohta tyhjäksi ja rasti vaihtoehto "en ole käyttänyt palvelua".
Palvelun tai rakenteen **määrän** voit arvioida aina.

Laadun arviointi asteikolla 5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono
Määrän arviointi asteikolla 3 = liian suuri, 2 = sopiva, 1 = liian pieni, eos = en osaa sanoa

	käyttämäni palvelun, rakenteen tai ympäristön laatu						en ole käyttänyt	palveluiden tai rakenteiden nykyinen määrä					
	erittäin hyvä	5	4	3	2	1		erittäin huono	liian suuri	3	2	1	liian pieni
pysäköintipaikat		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐
lähialueen tiestö		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐
reittien opastetaulut		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐
polku- ja/tai latureitistö		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐
polku- ja/tai latuviitoitukset		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐
tulentekopaikat ja laavut		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐
polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐
yleisökäymälät alueella		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐
jätehuollon toteutus ja ohjaus		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐
erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐
vuokra- tai varaustuvat		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐
opastupa Haukanpesän palvelut		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐
yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmapalvelut)		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐
reittien ja rakenteiden turvallisuus		☐	☐	☐	☐	☐	☐						
yleinen turvallisuus		☐	☐	☐	☐	☐	☐						
yleinen siisteys		☐	☐	☐	☐	☐	☐						
maiseman vaihtelevuus		☐	☐	☐	☐	☐	☐						
jokin muu, mikä? _____		☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐	☐	☐		☐

10b. Kuinka tyytyväinen olet kokonaisuudessaan kansallispuiston palveluiden ja rakenteiden määrään?
(5= erittäin tyytyväinen, 4=melko tyytyväinen, 3=ei kumpikaan, 2=melko tyytymätön, 1=erittäin tyytymätön)

5 4 3 2 1
erittäin tyytyväinen erittäin tyytymätön

11. Täytyivätkö tähän käyntiisi Nuuksion kansallispuistossa liittyvät odotuksesi seuraavien asioiden suhteen?

(5 = erittäin hyvin, 4 = melko hyvin, 3 = keskinkertaisesti, 2 = melko huonosti, 1 = erittäin huonosti)

	erittäin hyvin	5	4	3	2	1	erittäin huonosti
luonnonympäristö		☐	☐	☐	☐	☐	
harrastusmahdollisuudet		☐	☐	☐	☐	☐	
reitit ja rakenteet		☐	☐	☐	☐	☐	

12. Onko Nuuksion kansallispuisto tällä matkalla...

☐	matkasi ainoa tai tärkein kohde?
☐	yksi matkasi suunnitelluista kohteista? Muita kohteita ovat: _____
☐	ennalta suunnittelematon kohde matkan varrella? Matkasi pääkohde/pääkohteet ovat: _____

13. Rahankäyttö

Oletko käyttänyt / tuletko käyttämään rahaa tähän matkaan liittyviin erilaisiin menoihin kansallispuistossa tai sen lähialueella (ks. kartta 2)?

kyllä (→ vastaa alla oleviin kysymyksiin)

en (→ siirry kysymykseen 14)

Ilmoita rastiämällä, arvioitko tässä

henkilökohtaiset kulusi sekä osuutesi seurueen yhteisistä kuluista **VAI**

perheen tai seurueen kokonaiskulut.

Kyseessä on matkatoimiston tai muun matkanjärjestäjän järjestämä pakettimatka, jonka hinta on _____ €
→ Ilmoita tämän lisäksi alla muut kulusi kansallispuistossa ja sen alueella.

Ilmoita alla (kohdat A-G), paljonko tähän matkaan liittyviä kuluja sinulla on ollut ja arviolta tulee olemaan kansallispuistossa ja sen lähialueella.
(Kirjaa riville 0 (nolla), jos sinulla ei ole kyseiseen kohtaan kuuluvia kuluja.)

A polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset	_____ €
B paikallismatkojen kustannukset (esim. paikalliset bussi- tai taksimatkat)	_____ €
C ruoka- sekä muut vähittäiskauppaostokset	_____ €
D kahvila- ja ravintolaostokset	_____ €
E majoittuminen	_____ €
F ohjelma- ja virkistyspalvelut (esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin)	_____ €
G muut menot (esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat)	_____ €

14a. Kuinka usein olet käynyt Nuuksion kansallispuistossa ennen tätä käyntiä?
(vastaa kaikkiin soveltuviin kohtiin)

tämä on ensimmäinen kerta → siirry kysymykseen 14b

viimeisen 12 kk:n aikana _____ kertaa

milloin ensimmäisen kerran? vuonna _____

milloin viimeksi? vuonna _____

14b. Millainen on tämänkertainen käyntisi Nuuksion kansallispuistossa?

omatoiminen retki merkittyjen reittien ulkopuolella

pitkä (yli 10 km) omatoiminen retki merkityillä reiteillä

lyhyt (alle 10 km) omatoiminen retki merkityillä reiteillä tai tutussa maastossa

osallistun opastetulle retkelle

muu, mikä? _____

15. Onko jokin seuraavista asioista häirinnyt Sinua tämänkertaisella käynnilläsi Nuuksion kansallispuistossa? (vastaa jokaiseen vaihtoehtoon)

(5 = ei lainkaan, 4 = melko vähän, 3 = keskimääräisesti, 2 = melko paljon, 1 = erittäin paljon)

	ei lainkaan	5	4	3	2	1	erittäin paljon
maaston kuluneisuus		☐	☐	☐	☐	☐	
maaston roskaantuneisuus		☐	☐	☐	☐	☐	
luonnonympäristön käsittely		☐	☐	☐	☐	☐	
liiallinen kävijämäärä		☐	☐	☐	☐	☐	
muiden kävijöiden käyttäytyminen		☐	☐	☐	☐	☐	
jokin muu, mikä?		☐	☐	☐	☐	☐	

16. Pysyvän asuinpaikkasi postinumero ja asuinkuntasi?

[_____] _____

17. Sukupuoli?

mies nainen

18. Syntymävuosi?

[_____]

19. Ammatillinen koulutus? (merkitse korkein taso)

ammattikoulu

opistotasoinen tutkinto

alempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto

ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto

ei ammatillista tutkintoa

KIITOKSIA VASTAUKSISTASI!

Mikäli haluat esittää muita ajatuksiasi, niin kirjoita niitä tähän.

Nuuksion kansallispuiston kävijätutkimuksen 2009–2010 otantakehikko

Paikka	Kohderyhmä	Arvioitu kävijämäärä tutkimusjakson aikana	Havaintoja (tavoite)	Keruu-päiviä
Kattila	Kaikki kävijät	35 000	80	8
Haukkalampi	Kaikki kävijät	83 000	330	33
Itäiset alueet	Kaikki kävijät	5 000	30	3
Myllypuro (Salmentie)	Kaikki kävijät	7 000	30	3
Elohovi (P-puomi)	Kaikki kävijät	7 000	30	3
Mustakorventie (P)	Kaikki kävijät	5 000	30	3
Siikaniemi (P)	Kaikki kävijät	10 000	30	3
Högbacka	ratsastajat	500	10	ei erillisiä päiviä
Yhteensä		152 500	570	56

Aineiston keruuajataulu (toteutunut)*huhti-toukokuu 2009*

päivä	ke 15.4.	la 18.4.	pe 24.4.	su 26.4.	ke 6.5.	to 7.5.	pe 15.5
paikka	Haukka	Kattila	Mylly	Haukka	Haukka	Mylly	Siika
kello	ap	ip	ip	ap	ip	ap	ap
tavoite	10	10	10	10	10	10	10
toteuma	6	40	2	17	9	0	5
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							79

touko-kesäkuu 2009

päivä	la 16.5	su 17.5	ma 18.5.	to 28.5.	pe 12.6.	ti 16.6.	ke 17.6.
paikka	Itä	Haukka	Haukka	Kattila	Haukka	Kattila	Haukka
kello		ip	ip	ap	ip	ap	ap
tavoite	10	10	10	10	10	10	10
toteuma	21	27	9	5	10	6	7
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							85

kesä- heinäkuu 2009

päivä	to 25.6.	ti 30.6.	pe 3.7.	la 11.7.	su 19.7.	ma 20.7.	la 25.7.
paikka	Haukka	Elo	Haukka	Haukka	Kattila	Haukka	Itä
kello	ip	ap	ap	ip	ap	ip	
tavoite	10	10	10	10	10	10	10
toteuma	16	7	12	25	17	10	2
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							89

heinä-elokuu 2009

päivä	su 26.7.	ke 29.7.	ti 4.8.	pe 7.8.	la 8.8.	ma 10.8.	pe 14.8.
paikka	Musta	Haukka	Musta	Haukka	Itä	Kattila	Haukka
kello	ap	ip	ip	ap		ip	ap
tavoite	10	10	10	10	10	10	10
toteuma	10	16	2	16	12	1 + 1 Hög- backa = 2	8
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							66

elo-syyskuu 2009

päivä	ma 17.8.	su 30.8.	ke 2.9.	to 3.9.	su 6.9.	la 12.9.	to 17.9.
paikka	Haukka	Haukka	Haukka	Kattila	Mylly	Haukka	Haukka
kello	ap	ip	ap	ip	ap	ip	ip
tavoite	10	10	10	10	10	10	10
toteuma	8	14	7	7+3kpl Högbacka = 10	0+2kpl Högbacka = 2	20+3kpl Högbacka =23	10
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							74

syys-lokakuu 2009

päivä	la 19.9.	pe 25.9.	ma 28.9.	to 8.10.	su 11.10.	la 17.10.	su 25.10.
paikka	Haukka	Elo	Siika	Haukka	Kattila	Haukka	Elo
kello	ap	ap	ip	ap	ip	ap	ap
tavoite	10	10	10	10	10	10	10
toteuma	16+1kpl Högbacka = 17	2	0	9	39	35	6
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							108

lokakuu 2009- tammikuu 2010

päivä	su 8.11.	ti 24.11.	ti 8.12.	la 19.12.	pe 8.1.	su 24.1.	la 30.1.
paikka	Haukka	Haukka	Haukka	Haukka	Haukka	Haukka	Haukka
kello	10-15	10-15	10-15	10-15	10-15	10-15	10-15
tavoite	10	10	10	10	10	10	10
toteuma	7	1	3	3	3	11	5
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							33

tammi-maaliskuu 2010

päivä	pe 19.2.	ti 23.2.	la 27.2.	ti 16.3.	su 21.3.	to 25.3.	
paikka	Haukka	Haukka	Musta	Haukka	Haukka	Haukka	
kello	10-15	10-15	10-15	10-15	10-15	10-15	
tavoite	10	10	10	10	10	10	
toteuma	1	1	1	3	16	3	
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							25

Vastaaajien ilmoittamat matkan muut kohteet

Muita kohteita	kpl
Arkkitehtuuri	2
Arkkitehtuuriset nähtävyydet	1
Brobackan ratsastuskeskus	1
Hanko	1
Hanko, Naantali, Tampere	1
Helsingin keskusta	2
Helsinki	6
Helsinki, museot	1
Helsinki, Savonlinna	1
Helsinki, Turku, Lahti	1
Hotelli Lepolampi	6
Hvirkkäs	2
Ikea	3
Ikea, Iittala	1
Jokin lounaspaikka	1
Kansallispuiston lähialueet	1
Karjakaivon ulkoilualue	1
Karjala, saaristo, Turku, Patvinsuo, Oulanka, Syöte	1
Kartanokylpylä Kaisankoti	4
Kattilajärvi	1
Kauppatori, Porvoo, Pohjanmaa	1
Lohja, Hanko, Naantali	1
Luukki	1
Luukki, Salmi	1
Muita lintupaikkoja	1
Muut kansallispuistot Suomessa	2
Mökki	1
Patvinsuo, Oulanka, Syöte	1
Pyyslammen ympäristö	1
Reitti 2000	6
Salmi	1
Siikaranta	1
Toinen perhostutkimuslinja Espoossa	1
Turku, Porvoo, Savonlinna	1
Urja	1
Viro, Latvia, Helsinki	1
Yhteensä	60

Matkan pääkohde tai pääkohteet	kpl
Helsinki	5
Lomalla eteläisessä Suomessa	1
Pyörälentki	1
Saaristo	1
Tervalampi, Otalampi, Salmi	1
Veikkola	1
Yhteensä	10

Vapaamuotoinen palaute aihepiireittäin

Luokka	Laatu	Vapaamuotoinen palaute
ei määritelty	ei määritelty	Moi kaikki!
ei määritelty	ei määritelty	Kiitos!
Lvk– Retkeily - Polttopuuhuolto	valitus	Iso-Holman sahapukki rikki
Lvk– Retkeily - Jätehuolto	kehittämisehdotus	Roskiksia haukkalammen ympäristöön.
Lvk– Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Toivoisin ratsastajille enemmän reittejä kansallispuistoon
Lvk– Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Ratsastusreittejä (pidempiin ja lyhyempiin vaelluksiin) voisi olla enemmän, samoin maastovaelluksia järjestäviä talleja. Vaellustalleja voisi myös markkinoida enemmän, sillä pääkaupunkiseudulla on paljon hevosharrastajia.
Lvk– Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Reitit muuten ok, mutta Haukkalammelta polun alkupään portaat rikki paikoin. Reitillä pari katkennutta koivua roikkui juuri polun yläpuolella. Oranssin reitin kyltitys hyvä paitsi Takalan jälkeen kohti Salmea kyltit "hävisivät"
Lvk– Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Reitti 2000 on mainio pyöräilyyn. Voisi järjestää Reitti 2000 MiB-tapahtuman, ei kilpailu, mallia voisi ottaa kolin ahman hiihdosta!
Lvk– Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Toivoisin lapsiperheiden huomioimista reittien suunnittelussa. Lisäksi tukikaiden jyrkkään nousuun lasten korkeudelle mm. Haukkalammelle mennessä ja sorastusta tms, jossa rattaat kulkee paremmin.
Lvk– Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Reittien opastuksiin reitin pituus ja vaikeustaso. Liikuntaesteisille ja vanhuksille tarkoitetut reitit puuttuu.
Lvk– Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Reittien pituudet ja vaikeustasot voisi merkitä kuten esim. Yosemiten kansallispuistossa Kaliforniassa.
Lvk– Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Lastenvaunujen kanssa olisi mukava päästä pidemmäkin reitille, mutta hyvä näinkin.
Lvk– Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Rengasreittien varrella olevat opastetaulut, joissa näkyisi kuljettu / jäljellä oleva matka, olisi mukava lisä.
Lvk– Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Rengasreittien varrella olevat opastetaulut, joissa näkyisi kuljettu / jäljellä oleva matka, olisi mukava lisä.
Lvk– Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Lisää merkittyjä reittejä voisi olla.
Lvk– Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Lisää merkittyjä reittejä.
Lvk– Retkeily -Reitit	kehittämisehdotus	Reittien rakentamisessa ja kunnostamisessa olisi varottava ylirakentamista. Suurin osa alueesta pitäisi jäädä tyhjäksi sellaisista poluista, joilla voi ajaa autolla. Joillain poluilla voisi kyllä suositella sorastusta niissä kohdissa, joissa maasto on jo kulunut syväälle uralle, mutta polkuja ei tarvitsisi levittää teiksi.
Lvk– Retkeily -Reitit	valitus	"Polut" ovat kuin autoteitä. Pienemmätkin riittäisivät.
Lvk– Retkeily -Reitit	valitus	Hiekkatie Haukkalammelle liian kapea.
Lvk– Retkeily -Reitit	valitus	Pitkospuiden rakentaminen kestää ikuisuuden (Klassarin kierros)
Lvk– Retkeily -Reitit	valitus	Oli vaikea löytää pyöräilyreittiä Helsingistä puistoon. Ei opasteita, ei pyöräteitä, puolet matkasta jouduin ajamaan pääteitä autojen keskellä, mikä oli melko vaarallista.
Lvk– Retkeily -Reitit	valitus	Pitkospuut joissain paikoissa uusimisen tarpeessa
Lvk– Retkeily -Reitit	valitus	Haukkalammella olevan sora järkyttävän suurikokoista. Ymmärrän, että maapohja kuluu lisääntyneiden kävijämäärien takia, mutta soran laatuun kiinnitettävä huomiota, nyt erittäin epämiellyttävä kävellä. Ja mitä ihmettä kaiteet tekee pitkospuilla?
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Opastetauluissa voisi olla neuvoja nuorisolle, ettei kommunikoida huutamalla...
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Älä melua-tekstit opastetauluihin, lasten meluaminen häiritsee.
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdotus	Toivoisimme enemmän karttoja reiteille ja rosikksia nuotiopaikoille.
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja	valitus	Valkialammelta ei ollut viittaa Kolperiin ja Holma-Saarijärvelle

viitat

Lvk- Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Polkujen risteysten opasteet usein epäselvät (usein johtuen ren-gasreittien kahdensuuntaisista opasteista). Kaikissa polkujen riste-yksissä (ainakin tärkeimmissä) tulisi olla reittikartta, jossa merkitty ko. kohta!
Lvk- Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Bussiyhteys Helsingistä ei ole kovin hyvä ja eksyimme keltaisen ja ruskean reitin välillä (opasteet olivat hämäävät).
Lvk- Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	tiedustelu	Miksi reittien opasteneiöt on NAULATTU puihin?
Lvk- Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	kehu	Opasteet todella hyvät
Lvk- Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	ei määritelty	Julkiset liikenneyhteydet toimivat, mutta silti niitä tulisi kehittää. Haukkalammen läheisellä bussipysäkillä olisi hyvä olla opastus en-nen kaikkea ulkomaalaisia varten. Infratruktuuria ei tarvita lisää, alueen metsäinen luonne tärkeämpää.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Korpinkierroksen varrella voisi olla useampia tulentekopaikkoja.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Huom. pitkospuiden huono kunto paikoin, roskispisteitä lisää.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Julkisen liikenteen yhteydet huonot ja netissä ei kerrota mitkä reitit sopii lastenvaunuilla kuljettaviksi. Huussiin voisi lisätä puulevyn, jonka päällä vaipanvaihto onnistuu.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Lisää grilli- ja piknikpaikkoja, kiitos!
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Käymälöiden siisteydessä parannettavaa, hajuhaitat!
Lvk- Retkeily - Metsästys ja kalastus	kehittämisehdotus	Kalakannat hyvin pieniä, voisi istuttaa järviin.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	Hyvä retki, hyvä ilma!
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	Haukanpesän myyntituotteisiin voisi lisätä retkikeittimen polttoaineen (itseltä unohtui kotiin).
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Erittäin mukava vapaa-ajanviettopaikka tämä Nuuksio on, mutta joidenkin ihmisten käyttäytyminen hieman häiritsi.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	On hienoa, että tällaisia paikkoja ylläpidetään retkeilymahdollisuudet ovat mahtavat! Kiitoksia!
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Onneksi on tällainen paikka Helsingin lähellä!
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Ihanan metsäisiä paikka!
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Ihana paikka!
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Nuuskio saa hyvän arvosanan luontoretkeilykohteena, palvelee juuri tällaisena hyvin.
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Pääpiirteittäin mukava retki!
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	ei määritelty	Ulkomaalaisena puistoon oli vaikea löytää autolla. Puisto on upea!
Lvk-Aspa-Luontoneuvonta	kehittämisehdotus	Opastuvassa voisi myydä luontokirjoja.
Lvk- Aspa - Luontoon.fi	valitus	Netissä ei kerrota mitkä reitit sopii lastenvaunuilla kuljettaviksi.
Lvk-Käytön kestävyys	muu	Kävijöiden käyttäytyminen heikentynyt vuosien varrella. Mm. kerran Sarvilammelle lenkin ajaksi jätetty reppu anastettiin ja toisen kerran perheseurueet kaivoivat kiviä ja puita maasta ja heittelivät niitä lam-peen jyrkänteeltä jälkikasvun katsoessa ja auttaessa.
Lvk-Käytön kestävyys	kehittämisehdotus	Otettava jatkossa huomioon maaston kova kuluminen ja huolehdit-tava luontoarvojen säilymisestä.
Lvk-Käytön kestävyys	valitus	Liikaa mainontaa ko. kohteesta, turistirysä. Kun kävijämäärä kas-vaa, luonnonrauha rikkoontuu. Paikka ei ole enää entisensä. Pää-asia näyttää olevan makkaran paisto ja lyhyt kävelymatka sinne.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Kansallispuistossa voisi olla kioskitoimintaa kesän aikana
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdotus	Ruoka/lounaspaikka olisi hyvä.
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	valitus	Valklammen kämpällä erittäin kovaäänistä porukkaa saunomassa!

H–Alueiden hallinta ja suunnittelu	muu	Säilyttää luonto nykyisellään!
H–Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Kattila leirintäalueeksi!
H–Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Voisi olla enemmän luonnontilassa.
H–Alueiden hallinta ja suunnittelu	valitus	Kattilassa nykyään liikaa erilaisia tilaisuuksia ja esim. rantasauna jatkuvasti varattu. Luonnonrauha kadonnut ihmismassojen myötä. Pyörätie puuttuu, nykyinen autotie on mutkainen ja kapea ja siten vaarallinen.
H–Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehu	Nuuskio on hieno ulkoilu- ja virkistysympäristö, jok pitää pitää jatkossakinj avoinna kaikille.
H–Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehu	Kiitos mahdollisuudesta päästä näin upeaan maastoon, saamme olla ylpeitä maailmanlaajuisestikin arvokkaasta luontokohteesta näin lähellä pääkaupunkiseutua!
Ls–Lajien ja luontotyyppien hoito	valitus	"Ennallistaminen" kaatamalla puita kaivinkoneella lahopuuksi on kärjetöntä vandalismia. Luonto itse hoitaa asian paremmin ja ilmaiseksi (valikoiden kaatamalla huonot puut).
Turvallisuuteen liittyvä kehittämisidea	tiedustelu	Takatalvi oli liukastuttanut Haukkalammen isolle parkkipaikalle nousevan mäen todella liukkaaksi ja useampi autoilija oli todella pulassa siinä. Voisiko asialle tehdä jotain?
Joukkoliikenteen kehittämiseen liittyvä idea	muu	Julkinen liikenne paremmaksi!
Joukkoliikenteen kehittämiseen liittyvä idea	kehittämisehdotus	Käyttäisimme julkista liikennettä, jos busseja kulkisi useammin.
Joukkoliikenteen kehittämiseen liittyvä idea	kehittämisehdotus	Julkinen liikenne tänne toimii. Silti kehittäkää sitä paremmaksi mielummin kuin autopalveluita (parkkipaikat jne). Itse pidän luonnonmukaisuudesta enkä kaipaa tänne lisää infrastruktuuria tai palveluita, päinvastoin!
Joukkoliikenteen kehittämiseen liittyvä idea	kehittämisehdotus	Toivoisin parannusta bussiyhteyksiin. Enemmän busseja myös muualta Espoosta Nuuskioon.

Uusimmat Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisut

Sarja A

- No 185 Hyvärinen, E. & Sulkava, P. (toim.) 2009: Hyönteiskartoitukset Annjaloanjilla ja Toskaljärven ympäristössä Käsivarren erämaa-alueella 2007 ja 2008. 78 s.
- No 186 Mattus, I. 2010: Itä-Inarin paikannimistö. 278 s.
- No 187 Rantala, O. & Haanpää, M. (toim.) 2010: Luontolomia kaupunkikohteessa – luontomatkailun kehittäminen Rovaniemellä. 69 s.
- No 188 Haanpää, M. & Rantala, O. (toim.) 2010: Vieraskirjat palvelujen kehittämisen välineenä – ulkomaiset matkailijat Urho Kekkosen kansallispuistossa. 66 s.

Sarja B

- No 139 Ohenoja, A. 2010: Käsivarren erämaan ja Kilpisjärven alueen yritystutkimus 2009. 68 s.
- No 140 Ohenoja, A. & Leppänen, T. 2010: Käsivarren erämaan ja Kilpisjärven alueen kävijätutkimus 2009–2010. 106 s.
- No 141 Laakso, J. 2010: Kilpisjärven luontotalon asiakastutkimus 2009. 44 s.
- No 142 Sarlin, A., Nygrund, S. & Meriruoho, A. 2010: Företagsundersökning i världsarvet Kvarkens skärgård 2009. 46 s.
- No 143 Sarlin, A., Nygrund, S. & Meriruoho, A. 2010: Merenkurkun saariston maailmanperintöalueen yritystutkimus 2009. 48 s.
- No 144 Hyttinen, R. & Kortelainen, T. 2010: Pyhätunturin luontokeskuksen asiakastutkimus 2008. 48 s.
- No 145 Airaksinen, S. & Kuusiniva, M. 2010: Syötteen luontokeskuksen asiakastutkimus 2008–2009. 39 s.

Sarja C

- No 79 Metsähallitus 2010: Aatsinki-Onkamon, Peuratunturin ja Suksenpaistama-Miehinkävaaran Natura 2000 -alueiden hoito- ja käyttösuunnitelma. 61 s.
- No 80 Metsähallitus 2010: Kolvananuuro ja lähialueet Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelma. 77 s.
- No 82 Metsähallitus 2010: Metsäkylän Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelma 2009–2018. 41 s.
- No 85 Kyöstilä, M., Erkkonen, J., Sulkava, P. & Lohiniva, S. 2010: Pallas–Yllästunturin kansallispuiston luontomatkailusuunnitelma. 82 s.
- No 86 Pulkkinen, P., Partanen, T., Kiiskinen, A. & Laakkonen, M. 2010: Pallas–Yllästunturin kansallispuiston kalavesien hoito- ja käyttösuunnitelma. 40 s.

ISSN 1235-8983
ISBN 978-952-446-831-2 (pdf)

www.metsa.fi/julkaisut